

Lietuva statys suskystintų dujų terminalą

„Terminalas reiškia didesnę energetinę nepriklausomybę ir mažesnę dujų kainą Lietuvos žmonėms“, – sako premjeras A. Kubilius. Alfa.lt nuotr.

Vilnius, liepos 21 d. (ELTA) – Lietuvos Vyriausybė nusprendė statyti suskystintų dujų terminalą Klaipėdoje. Pagrindiniu terminalo statybos instrumentu pasirinkta valstybinė įmonė „Klaipėdos nafta“. Numatoma, kad terminalo pajėgumas bus iki 3 mlrd. kubinių metrų per metus.

„Šis sprendimas yra svarbus, bet ne vienintelis žingsnis įgyvendinant Vyriausybės strategiją siekti energetinės nepriklausomybės“, – pažymėjo premjeras Andrius Kubilius.

Energetikos viceministras Romas Švedas teigia, kad kol kas nėra pasirinkta nei terminalo vieta, nei technologija, nei finansavimo tvarka. Daugiau apie šiuos dalykus žadama paskelbti rugsėjo mėnesį.

A. Kubilius sako, kad terminalo statyba tiesiogiai susijusi su Europos Sąjungos energetikos projekto vadinamojo trečiojo paketo įgyvendinimu Lietuvoje. Trečiasis paketas reikalauja atskirti dujų perdavimo ir paskirstymo valdymą. To nepadarius statyti terminalą nebūtų prasmės, nes į Klaipėdą atplukdytų dujų Lietuva negalėtų paskirstyti vartotojams, mat valstybė šiuo metu nevaldo dujų magistralinių vamzdynų.

Dabar ir dujų perdavimą, ir skirstymą valdo „Lietuvos dujos“, kurių pagrindinis akcininkas yra Rusijos susivienijimas „Gazprom“. Pasak premjero, Algirdo Brazausko Vy-

riausybei privatizuojant „Lietuvos dujas“ buvo padaryta didelė klaida, kai magistralinis dujų perdavimo tinklas buvo paliktas valdyti „Lietuvos dujoms“, todėl trečiojo paketo įgyvendinimas ištaisys šią klaidą. Premjeras pastebi, kad dujų ūkyje beveik 20 metų nieko nedaryta, kad atsirastų kiti dujų tiekimo šaltiniai – priešingai, iš tiesų buvo saugomas „Gazprom“ monopolis.

Kartu su terminalo statyba planuojami kiti žingsniai, atversiantys Lietuvos dujų rinką: dujų biržos sukūrimas ir dujotiekio Klaipėda-Jurbarkas statyba. Kol kas „Gazprom“ naudojasi monopoline padėtimi, todėl 1,000 kubinių metrų dujų kaina Lietuvoje yra 100–150 JAV dolerių didesnė negu Vakarų Europoje. Dujų kainos pasaulinėse rinkose krito dėl vis platesnio vadinamųjų skalūnų dujų panaudojimo ir atitinkamo suskystintų dujų kainų kritimo. Kol kas kito dujų tiekimo šaltinio neturinčioje Lietuvoje „Gazprom“ laiko aukštesnes kainas.

Lietuva ir Rusija pasirašė sutartį

Vilnius, liepos 21 d. (ELTA) – Vidaus reikalų ministras Raimundas Palaitis ir Rusijos Federacijos regioninės plėtros ministras Viktoras Basarginas pasirašė Lietuvos vidaus reikalų ministerijos ir Rusijos Federacijos regioninės plėtros ministerijos tarpusavio supratimo memorandumą dėl tarpreigioninio ir pasienio bendradarbiavimo.

Šiuo dokumentu įtvirtintas šalių

siekis keistis svarbia teisine informacija ir patirtimi įgyvendinant regioninę politiką, pritraukiant į regionus investicijas, patvirtinta parama aktyvinant Lietuvos ir Rusijos Federacijos regionuose veikiančių verslo įmonių ryšius bei kitos bendradarbiavimo kryptys.

Prieš pasirašydami memorandumą ministrai aptarė Lietuvos regioninę politiką, pasienio regionų plėtros

priemonės ir bendrus šalių projektus. Ypatingas dėmesys susitikime skirtas vandens valymo įrenginių ties Nemanu statybai. Taip pat sutarta sudaryti bendrą Lietuvos ir Rusijos specialistų darbo grupę, kuri padės geriau spręsti regioninės plėtros ir bendradarbiavimo per sieną klausimus. Ministrai taip pat aptarė naujo tilto per Nemuną statybos klausimus.

Pagerbti geriausieji abiturientai

Premjeras A. Kubilius pasveikino geriausius abiturientus išlaikiusius moksleivius. ELTA nuotr.

Vilnius, liepos 21 d. (ELTA) – Vyriausybėje pagerbti geriausieji brandos egzaminus išlaikę šalies abiturientai ir geriausieji profesijos egzaminą išlaikę profesinio mokymo įstaigų abiturientai. Juos, jų mokytojus ir tėvelius pasveikino premjeras Andrius Kubilius.

54-iems geriausiems įteikti sveikinimo raštai ir atminimo dovanėlės. Iš keturių egzaminų aukščiausius įvertinimus pelnė 8 abiturientai. Dar 31

abiturientas pelnė aukščiausius vertinimo balus už tris egzaminus. 15 profesinio mokymo įstaigų abiturientų pelnė aukščiausius įvertinimus iš profesinės kvalifikacijos egzamino.

Ministras pirmininkas pakvietė geriausius šalies abiturientus rugpjūčio 23–27 d. dalyvauti Vyriausybės, Nacionalinės moksleivių akademijos, Lietuvos moksleivių sąjungos ir Lietuvos mokinių parlamento projekte „Moksleiviai – į Vyriausybę“.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Martynas Leveckis Madisone (p. 2)
- G. Mažeikis: migracija – vienintelis būdas paspausti biurokratus (p. 3, 9)
- A. Navicko skiltis (p. 3)
- Tikėjimas dėl pal. J. Matulaičio paskelbimo šventuoju – vis stipresnis (p. 4)
- 30 metų Baltic-Kent programų sukaktis (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui (p. 8)
- Upninkų bažnytkaimis (5) (p. 9)
- K. Žoromskio paveikslas pasiekė Lietuvą (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.68 LT
1 EUR — 3.45 LT

Vyksta Pasaulinė liuteronų federacijos asamblėja

Vilnius, liepos 21 d. (Bernardinai.lt) – Liepos 20–27 d. Vokietijoje, Štutgarto mieste, vyksta XI Pasaulinės liuteronų federacijos asamblėja, kurios pagrindinė tema yra žodžiai iš „Tėve mūsų“ maldos – „Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien“.

Kaip rašoma Pasaulinės liuteronų federacijos interneto svetainėje, Federaciją sudaro 140 evangelikų liuteronų bažnyčių, geografiškai pasisklidusių 79 valstybėse ir turinčių apie 70 milijonų narių. Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčia taip pat yra federacijos narė. Štutgarto asamblėjoje dalyvauja apie 1,000 dalyvių. Maždaug kas šešerius metus sušaukiama pasaulinė asamblėja yra autoritetingiausia sprendimų priėmėja.

Štutgarto asamblėjoje ketinama paskelbti atsiprašymo ir susitaikymo aktą menonitų (arba anabaptistų) atžvilgiu. Menonitai yra vienas iš XVI amžiaus protestantiškų judėjimų, tačiau jis nebuvo pripažintas nei katalikų, nei didžiųjų protestantizmo atšakų: liuteronų ir kalvinistų. Priešingai, menonitai buvo persekiojami. Už šį persekiojimą ir ilgai neatšauktą doktrinos pasmerkimą Pasaulio liuteronų federacija ir nori atsiprašyti. Menonitų bendruomenė, šiandien pasaulyje turinti apie pusantro milijono narių, šį susitaikymo aktą priima. Pasaulinės menonitų konferencijos delegacija dalyvavo susitaikymo iškilmėse ir pamaldose.

Tarp kitų Pasaulinės liuteronų federacijos asamblėjos programos darbų yra klimato kaitos problemos, neteisėtos skolos, kova su AIDS.

Redakcijos žodis

Kaip rašo „The New York Times“, liepos 19 d. buvo ypatinga diena knygos istorijoje, jeigu, švelniai užsimena dienraštis, tokios apskritai ateityje egzistuos. O priežastis tokiai abejonei – nors ir seniai pranašauta, bet vis dėlto netikėta – šią savaitę viena iš didžiausių knygų pardavimo bendrovių Amazon.com pranešė, jog pirmą kartą per praėjusius tris mėnesius el. knygos „Kindle“ pardavimas viršijo kietais viršeliais parduotų knygų skaičių. Amazon.com direktorius Jeffrey P. Bezos ir pats neslepia nuostabos. Juk, primena jis, jo atstovaujama bendrovė knygas kietais viršeliais pardavinėja štai jau 15 metų, kai „Kindle“ rinkoje pasirodė tik prieš 33 mėnesius. Kai kurie drąsesni žinovai jau dabar teigia, jog per ateinantį dešimtmetį spausdintų knygų rinkoje bus parduodama mažiau nei 5 procentai. Jeigu taip iš tiesų nutiks, ateities kartos knygas galės pamatyti tik muziejuose, po storu stiklu.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

MADISON, WI

Iš k. į d.: Ditarijus Adomėnas, Deidrė Vincevičius, Jolanta Vidugirienė, Martynas Levickis; Nancy Heingartner, Asta Mulholland ir Gediminas Vidugiris. **Gedimino Vidugirio nuotr.**

Martynas Levickis Madisone

NIJOLĖ SEMĖNAITĖ-ETZWILER

Nors lietuviams atlikėjams Madison miestas yra truputėlį iš kelio nuo visų numinto pagrindinio vieškelio, vis dėlto buvome labai laimingi paskutiniu metu sulaukę keleto puikių svečių muzikantų. Paskutinytis

Groja Martynas Levickis.

jų buvo jaunas klasikinio akordeono virtuozas Martynas Levickis.

Tarp koncertų Čikagoje Martynas pasirodė ir University of Wisconsin Mosse Humanities Building vyksiamame koncerte, skirtame Mindaugo karūnavimo dienai. Remiant Baltic Studies Summer Institute (BALSSI), Madison/Vilnius Sister Cities, Inc. (MVSC) organizacijai ir LR generaliniam konsulatui Čikagoje, koncertas sutraukė vietinės lietuvių bendruomenės publiką, taip pat susilaukė dėstytojų bei studentų, studijuojančių lietuvių kalbą BALSSI kursuose.

Jaunojo menininko pasiekimai gerokai lenkia už jį vyresnių muzikų. Jis pradėjo groti akordeonu nuo 3 metų amžiaus, o rimtai ėmė studijuoti būdamas 8 metų amžiaus. Martynas yra laimėjęs daugkartinius apdovanojimus tarptautiniuose konkursuose. Jis jau grojo su lietuvių kameriniais orkestrais pačiuose populiariausiuose tarptautiniuose festivaliuose.

Martynas šiuo metu studijuoja ir groja Anglijoje, gastroliauo po visas Jungines Amerikos Valstijas, dažnai pasirodo TV, yra sukūręs savo kom-

pozicijų. Madison mieste jo programa buvo įvairi – klasikinių ir modernių kompozitorių. O baigė jis savo koncertą publikos išprašytu pakartoti puikiu Piazzola tango.

MVSC organizacija jautėsi pagerbta ir mielai priėmė pasiūlymą sutikti bei išgirsti šio didžiū aukštumų pasiekusio jauno menininko programą. Su didžiausiu malonumu Martynui buvo aprodytos populiariausios Madison miesto vietos: Union terasa, Wisconsin universiteto teritorija (vadinamas kiemas), State Street, naujai atstatytas Orpheum teatras, Meno mugės aikštėje, kur Martynas surado Lietuvos Kryžių kalno nuotrauką ir atpažino savo dėdės darbo drožinį. Šios vaizdingos „išvykos“ po Madison miestą metu surado net laiko stebėti Pasaulio futbolo taurės rungtynes (buvo kovojama dėl 3 vietos) ir užbaigė dieną su vakariene „Bandung Indonesian“ restorane.

Lauksime ir vėl sugrįžtant šito talentingo bei malonaus jauno menininko! Norintys daugiau sužinoti apie M. Levickį, apsilankykite jo svetainėje www.levickis.com

Madison lietuviai su didžiausiu malonumu svečiui aprodė miesto populiariausias vietas. M. Levickis ir lietuviai atsi-gaivino Union terasoje.

G. MAŽEIKIS: MIGRACIJA – VIENTELIS BŪDAS PASPAUSTI BIUROKRATUS

Filosofas, antropologas, Šiaulių universiteto filosofijos profesorius **Gintautas Mažeikis** pastebi Lietuvoje gają nuostatą, kad jeigu yra labai daug emigrantų, tai šalyje su kiekviena diena tampa blogiau, o tai, kad tie emigrantai atveža gana daug pinigų, kad užmezgama daugybė tarpautinių ryšių, tie dalykai „suskliaudžiami“, ir migracija netampa tautos civilizacijos ideologija.

„Šiuolaikinėje migracijoje nemačiau nieko bloga – priešingai, matau vienintelę išeitį arba būdą, kaip būtų galima paspausti biurokratus, ‘valdžiažmogius’. Įvairiuose istorijos šaltiniuose paprastai nurodoma, kad laisvės kovos 1918–1919 metais arba tarptautinis pripažinimas būtų sunkiai įsivaizduojamas be Lietuvos migracijos bei lietuvių ne tik Jungtinėse Valstijose, bet ir Vokietijoje, ypač Švedijoje bei kitose šalyse organizuotų sąjūdžių, pagalbos Lietuvai, kuriant įvairius dokumentus ir skatinant tarptautinį pripažinimą. Migracijos sąjūdis 1918 m. padarė tikrai neabejotiną įtaką Lietuvos raidai.

[Jei] nekalbėtume vien apie migraciją etnine prasme, o ta prasme, kuria kalbėjo Jonas Basanavičius, Stasys Šalkauskis ar Mykolas Romeris, tai pasirodytų, kad daugybė litvakų, gyvenančių pasaulyje, yra lietuviai, nors jų trys, keturios ar penkios kartos nebuvo Lietuvoje.

Migracijos kritikavimas ir jos stabdymas kartkartėmis gali sukelti ir sukelia, sprendžiant pagal šalies raidą, įvairiausių problemų Lietuvos viduje. Dar daugiau – įvairūs socialinio švietimo tyrinėtojai pastebi, kad tik kultūros diskusija ir plati kultūros sklaida yra vienintelis būdas, užtikrinantis tarpkultūrinį supratimą – kaip galime suprasti kitas kultūras ir susišnekėti, kai vyksta plati kultūros diskusija, o ne tik skaitomos knygos.

Tačiau migracija visada yra susijusi su savimonės problema – nuolatos Lietuvoje kalbant apie migrantus, kalbama ir apie lietuviškumo praradimą. Kalbant apie jį, būtina pateikti lietuviškumo formulę, ir šioje vietoje susidursime su labai plačia diskusija. Lietuvoje lietuviškumas yra siejamas plačiąja prasme su lietuvių kalba (tariama, kad jeigu žmogus nemoka lietuvių kalbos, tai nebeturi ir lietuviškumo), o siaurąja prasme siejant Lietuvos valstybę su pilietiškumu (jeigu vaikas gimė iš dviejų lietuvių Airijoje, jam iškyla lietuviškumo problema, nes jis gali neturėti Lietuvos pilietybės).“

G. Mažeikis kelia klausimą, ką

reiškia tautinės būklės susiejimas su lietuvių kalba, etnosu ir geografinėmis ribomis? „Ogi tai, kad šandien nekreipiant dėmesio į tą buvusį platųjį Lietuvos supratimą, daugelis emigrantų, išvažiavusių į užsienį, pakliūna į tą padėtį, kai yra paverčiami jau ne lietuviais, bet airiais arba britais, arba ispanais ar Kolumbijos gyventojais. Lygiai taip pat, kaip kadaise gana didelė Baltarusijos gyventojų dalis buvo sutapatinta baltarusiais, gudais, ne lietuviais. (...) Panašiai atsitinka šiandien – toks atstūmimas arba padalijimas, politinio etninio purizmo laikymasis kaip bumerangas grįžta tiems, kurie išvažiuoja į užsienį, gyvena svečiuose kraštuose ir kurie susiduria su pilietiškumo arba pilietybės problema“, – teigia filosofas.

Jo pastebėjimu, daugelis kitų kraštų emigracijoje atranda tam tikrą plėtros galimybę. „Prisiminkime lenko arba ruso kortą – tam tikrus dokumentus, kurie suteikia papildomų teisių ir galimybių Lietuvos arba kitų šalių piliečiams gauti kul-

Prof. Gintautas Mažeikis.
Giedrius Baranauskas (ELTA) nuotr.

tūrinių, teisinių, migracijos paslaugų Rusijoje ar Lenkijoje. Nenoriu šiuo atveju pasakyti, kad tai geras sprendimas – jis nėra geras, nes supriešina kultūras. Bet, kita vertus, tai yra sprendimas, kad lenkai ar rusai, jau kelinta karta gyvenantys kitoje šalyje, yra kviečiami būti lenkais ar rusais. Tai reiškia, kad, pavyzdžiui, lenkų civilizacija įgyja tam tikrą politinį statusą arba politinę tvirtybę, kurią palaiko Lenkijos valstybė, suprasdama, kad migracija yra valstybės geopolitinio saugumo šaltinis.

Lietuvoje į migraciją iki šiol žiūrima kaip į nesaugumo šaltinį, esą jeigu yra labai daug migrantų, tai Lietuvoje su kiekviena diena tampa vis blogiau. O tai, kad tie emigrantai atveža pakankamai didelį kiekį pinigų, kad užmezgama daugybė tarpautinių ryšių, tie dalykai „suskliaudžiami“, ir migracija netampa tautos civilizacijos ideologija. Bet jei nekalbėtume vien apie migraciją etnine prasme, o ta prasme, kuria kalbėjo Jonas Basanavičius, Stasys Šalkauskis ar Mykolas Romeris, tai pasirodytų, kad daugybė litvakų, gyvenančių pasaulyje, yra lietuviai, nors jų trys, keturios ar penkios kartos nebuvo Lietuvoje.

Nukelta į 9 psl.

Apie valstybės ir Bažnyčios santykius Lietuvoje

ANDRIUS NAVICKAS

Pastarosiomis savaitėmis suvešėjusios diskusijos, kiek vieną ar kitą politiką turi gerbti ir kaip šią pagarbą turėtų išreikšti Katalikų Bažnyčia, yra gera proga pasiaiškinti Bažnyčios ir valstybės santykius apskritai. Tuo labiau kad vis pasigirsta balsų, jog Bažnyčia pernelyg kišasi ne į savo reikalus, o politikai kovoje dėl tikinčių žmonių simpatijų nesibodi viešai rodyti tikrą ar tariamą pagarbą religiniams ritualams bei simboliams.

Štai neseniai pasigirdo tvirtinimų, kad Vilniaus arkikatedra yra pirmiausia valstybės simbolis, o tik paskui – maldos namai. Taip pat daugelis politikų ir visuomenės veikėjų teigė, jog nebesilankys Arkikatedroje, nes jiems esą nepriimtinas Vilniaus kardinolo Audrio Bačkio požiūris. Šiuo atveju į Bažnyčią žvelgiama kaip į savotišką politinę organizaciją, verbuojančią narius ir siekiančią įtakos politiniame gyvenime, o ne kaip į Viešpaties suburtą Dievo Tautą, keliaujančią iš nuodėmių vergijos į tikruosius savo namus. Tenka tik apgailestauti, jog ir giliai tikintys Lietuvos katalikai užmiršta Viešpaties priesaką būti druska bei šviesa ir pradeda Bažnyčią laikyti savotiška Dvasingumo, tradicijų puoselėjimo ir kultūros paveldo ministerija, veikiančia pagal panašius principus, kaip ir kitos valstybės institucijos, ir evangelizacijos sėkmę sutapatina su politine įtaka bei galia.

Lietuvoje nėra valstybinės religijos, mes gyvename pasaulietinėje valstybėje, kurioje visų tikybų išpažinėjai turi lygias teises, o religinės bendrijos turi teisę laisvai tvarkytis pagal savo taisykles. 2000 metų birželio 13 dieną Konstitucinis Teismas išskleidė pasaulietinės valstybės principus. Šio Teismo nutarime teigiama: Lietuvos valstybės ir jos institucijų pasaulietiško pamatas yra konstitucinis valstybės ir Bažnyčios atskirumo principas. Šis atskirumas reiškia, jog jokia religinė organizacija neturi privilegijos dalyvauti valdant valstybę, o valstybė įsipareigoja nesikišti į bažnyčių bei religinių organizacijų vidaus reikalus. Jokios religinės idėjos ar materialistiniai įsitikinimai negali būti primetami žmogui prieš jo norą ir valią.

Valstybė turi pareigą užtikrinti, kad niekas nesikėsintų į asmens dvasios dalykus: nevaržytų jo prigimtinės laisvės pasirinkti jam priimtina religiją ar nepasirinkti jokios, pakeisti pasirinktą religiją ar jos atsisakyti. Valstybės vertybinis neutralumas ir pasaulietiškas negali būti pagrindas diskriminuoti tikinčiuosius, varžyti jų teises ir laisves. Taigi, Katalikų Bažnyčia ar kita religinė bendruomenė neturi teisės reikalauti, kad jos išpažįstamos nuostatos būtų perkeltos į teisinę sistemą vien dėl to, jog tai – Bažnyčios mokymas. Tačiau pasaulietinėje valstybėje katalikai, musulmonai, budistai turi lygiai tokią pat teisę, kaip, pavyzdžiui, ateistai, diskutuoti dėl įstatymų ir siekti, kad juose būtų įtvirtintos jiems priimtinos moralinės vertybės.

Pasaulietinė valstybė toli gražu ne tas pat, kaip ateistinė valstybė, kurioje privilegijuojama tikėjimo svarbą neigianti nuomonė. Natūralu, kad pasaulietinės valstybės institucijos bendradarbiauja su religinėmis bendrijomis. Ne tik Lietuva, bet praktiškai visos Europos Sąjungos valstybės yra pasirašiusios bendradarbiavimo sutartis su Katalikų Bažnyčia, kuriose reglamentuotas bendradarbiavimas įvairiose srityse. Tokios sutartys leidžia siekti skaidresnių santykių ir puoselėti pagarbą dialogą. Beje, kasmet Lietuvos tradicinėms religinėms bendrijoms suteikiama išmoka iš valstybės biudžeto tikrai nėra pasaulietinės valstybės principo pažeidimas, bet sutarta sovietmečiu sunaikinto turto restitucijos tąsa.

Kitas dalykas – svarbiausias pareigas valstybėje einantys politikai tikrai neprivalo būti katalikai ar apskritai tikintys žmonės. Natūralu, kad katalikų bažnyčiose vyksta iškilmingos pamaldos taip pat ir valstybinių švenčių proga, jos dažnai rodomos per televiziją, ir tai džiugina tuos, kurie negali, nors ir norėtų, jose dalyvauti. Per iškilmingus posėdžius kviečiami kalbėti iškilūs dvasininkai. Tačiau politikai tikrai neprivalo dalyvauti pamaldose, o į iškilmingus posėdžius yra laisvi kviestis skirtingų pasaulėžiūrų žmones.

Esu katalikas, bet tikrai gerbiu Česlovą Juršėną, kuris prisiekdamas Seime nemini Dievo, kuriuo, kiek suprantu, netiki, vardo. Jis elgiasi sąžiningiau nei tie, kuriems bažnyčios lankymas ar Viešpaties vardo linksniai yra bandymas prisivilioti rinkėjus. Tačiau dėl kai kurių politikų išorinės perdėtos meilės Bažnyčiai rodymo pati Bažnyčia juk nekaltą. Nors dvasininkams derėtų dažniau politikams ir visiems kitiems viešai priminti, kad ne tas yra mielas Dievui, kuris dažnai mini Jo vardą, bet tas, kuris vykdo Jo valią.

Būdami religine dauguma, katalikai turėtų atsisipirti pagundai reikauti išskirtinių politinių galių, elgtis kaip privilegijuoti valstybės tarnautojai. Autentiškas sekimas Kristumi – visada yra plaukimas prieš srovę. Religijos ir valstybės atskirumas remiasi tikru dialogu ir aiškiu kompetencijų atskyrimu. Jei to nebus, pasmerksime save blaškytis tarp ateizmo ir teokratijos kraštutinių. Juk tarp nebrandžios, egzaltuotos meilės ir neapykantos tėra tik vienas žingsnis. Beje, pastarosiomis savaitėmis tikrai galėjome tuo įsitikinti.

Lrt.lt

Mišias aukėjo kardinolas Audrys Juozas Bačkis.

Į minėjimą Marijampolėje atvyko beveik visi Lietuvos vyskapai ir kiti dvasininkai.

Tikėjimas dėl palaimintojo J. Matulaičio paskelbimo šventuoju – vis stipresnis

Iškilnėse dalyvavo ir šiemet popiežiaus Vilniaus arkivyskupijos vyskupu augziliaru paskirtas Arūnas Poniškaitis.

Aštuonias dienas iš eilės melstasi prie palaimintojo kapo.

A. Vaškevičiaus nuotr.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Sekmadienį, liepos 18-ąją, baigėsi aštuonias dienas Marijampolėje vykusios iškilnės, skirtos pal. arkivyskupo Jurgio Matulaičio atminimui ir jo kūno perkėlimo į altorių dienai – liepos 12-ajai paminėti. Tokia minėjimo oktava rengiama kiekvienų metų liepą Marijampolėje, kur Šv. arkangelo Mykolo prokatedroje palaimintasis yra palaidotas.

Šiemet tikintieji, kunigai ir vienuoliai, daugybė piligrimų atvyko į Marijampolę jau liepos 10-ąją. Iš Lenkijos, Varmijos-Mozūrijos vaivadijos, pėsčiomis atėjo didžiulis būrys Lenkijos maldininkų piligrimų, kurių kelionės galutinis tikslas – Aušros vartai Vilniuje. Minėjimo oktavos metu buvo meldžiamasi už jaunimą, darbininkus ir įvairius Vilkaviškio vyskupijos dekanatus, už vienuolius ir kitus tikėjimo brolius.

Iškilmingas Mišias paskutinę minėjimo dieną koncelebravo kardinolas Audrys Bačkis, daug Lietuvos vyskupų. Kardinolas dar kartą priminė, kokia asmenybė buvo palaimintasis arkivyskupas J. Matulaitis, kalbėjo apie tai, kad jis sugebėjo savyje suderinti ir meilę bažnyčiai, ir tarnystę žmonėms.

„Bažnyčia yra kenčiantis, kartais ir klystantis, klumpantis ir vėl atsitiesiantis organizmas, nes bažnyčia esame mes visi. Visi esame jos šeimos nariai, o mūsų jėgos ir stiprybės šaltinis slypi tikėjime“, – kalbėjo Marijampolėje kardinolas A. J. Bačkis.

Jis priminė, kad palaimintasis arkivyskupas savo gyvenime patyrė daug vargų, pažeminimų, jį nuo jaunystės kankino kaulų džiova, labai sunkūs buvo darbo Vilniaus arkivyskupijoje metai.

„Šiandien daug kas kalba apie finansinę krizę, bet mažai – apie dvasinę krizę, kuri yra gerokai sunkesnė ir pavojingesnė. Kartais atrodo, kad gyvename chaose, o mažą vilties, tikėjimo spindulėlį užgožia rėksmin-

gos reklamos. Turime prisiminti palaimintojo marijonams skirtus žodžius ‘Rikiuokimės ir pasišvęskime’, kurie skamba kaip raginimas mums visiems. Turime vienyti savo jėgas, jungtis į maldos grupes, nes priešas šiandien nėra akivaizdus, jis yra užsimaskavęs“, – kalbėjo A. J. Bačkis.

Jis ragino visus kuo daugiau melstis ir prašyti, kad palaimintasis būtų paskelbtas šventuoju. J. Matulaičio minėjimo oktavos metu prie jo sarkofago buvo pašventinti keturi nauji votai, kurie liudija apie jo užtarimu gautas tikinčiųjų malones.

Lotyniškas „Votum“ reiškia linkėjimą, dovaną, pažadą. Dar senovėje didikai bažnyčiose kabindavo votus, dėkodami dievui už pergalės. Votai ir dabar daugelyje bažnyčių kabinami prie to atvaizdo, prie kurio prašoma dangiškosios palaimos.

Vyskupas emeritas Juozas Žemaitis prašė visų tikinčiųjų pranešti apie malones, patirtas meldžiantis palaimintajam J. Matulaičiui. Jis teigė, kad didžiausias stebuklas ir būtų palaimintojo paskelbimas šventuoju. Šio stebuklo jau nemažai metų laukia tikintieji, kurie viliasi, kad vieną dieną tai tikrai įvyks.

Netoli Marijampolės, Lūginės kaime, toje vietoje, kur gimė palaimintasis arkivyskupas, yra pastatyta koplyčia. J. Matulaitis yra vienintelis lietuvis, praėjusiame amžiuje paskelbtas palaimintuoju. Tam, kad jis būtų paskelbtas šventuoju, gali prireikti daug metų, ir jau keli dešimtmečiai renkami įvairūs jo šventumo įrodymai.

Nepaisydami šiomis dienomis Lietuvą alinančio karščio, į palaimintojo iškilmes susirinko gausus būrys tikinčiųjų. Šiuo metu Marijampolės Šv. arkangelo Mykolo bažnyčia yra remontuojama, atnaujinamos ir apšildomos jos grindys, iš naujo tinkuojamos sienos. Darbai iškilmių dienomis buvo laikinai nutraukti, o po to vyks toliau.

CLEVELAND, OH

30 metų Baltic-Kent programų sukaktis

DR. VIKTORAS STANKUS
Kent Lituanistinės programos
pirmininkas

Gegužės mėnesį sužydėjus gėlėms, po bendru baltų vardo skėčiu sužydėjo Lietuviai, dr. Jono Cadzow įsteigta 1970 m., ir Latvių, įsteigta 1980 m., programų Kent State University (KSU) 30 metų sukaktis. Šventėje dalyvavo gražus būrys KSU dekanų, profesorių, direktorių, lietuvių ir latvių Kent programų pirmininkai, dabartiniai ir buvę Baltų programų studentai.

Susirinkusius pasveikino dr. Timothy S. Moerland, KSU College of Arts and Sciences dekanas. Jis išsakė pageidavimą, kad svečiai, profesoriai ir studentai iš Lietuvos ir Latvijos universitetų oficialiai dalyvautų KSU mokslo programose.

Kent Lituanistinės programos pirmininkas dr. Viktoras Stankus savo kalboje pristatė dalyviams naują lankstinuką „The Lithuanian Pro-

gram at Kent State University”, parašytą anglų ir lietuvių kalbomis. Jame sakoma, kad KSU lietuvių stipendijų fondas siekia 166,000 dol., jis skirtas lietuvių kilmės studentams, studijuojantiems KSU. Per metus skiriama 4,000 dol. doktorantūros studijoms, 3,000 dol. magistro laipsniui ir 2,000 dol. siekiant bakalauro laipsnio. Norintiesiems studijuoti KSU ir gauti stipendiją reikia kreiptis į dekaną (College of Arts and Sciences 104 Bowman Hall, Kent State University, P. O. Box 5190 Kent, Ohio 44242; tel. 330-672-2650). Kent Lituanistinės programos pirmininkas turi patikrinti studentų lietuvių kalbos žinias.

Lietuvos tūkstantmečio garbei dr. V. Stankus anglų kalba parengė šimtmečių istorijos paveldo skyrių, pradedant 450 m. prieš Kristų. Aprašymuose minimi baltai, lietuvių genčių protėviai, toliau nusikeliama į 1939 m., kai Lietuva atsisakė prisidėti prie nacių ir sovietų puolimo

prieš Lenkiją, tada – į Lietuvos įstojimą į NATO, Europos Sąjungą. Yra ir skyrelis, skirtas garsiams lietuvių kilmės amerikiečiams. Lankstinuką sumaketavo, nuotraukas išdėstė, atsisaukimą meistriškai parengė audiologijos doktorantė Kristina Petraitytė.

Lankstinuke yra atkarpa nuo mokesčių nurašomoms aukoms, skirtoms Stipendijų fondui: Kent State Lithuanian Program #20079, Tax ID #34-6576307, siųsti KSU Dean, College of Arts and Sciences. Paaukoti lietuviškas knygas, archyvinę medžiagą galima: Kent State Library, Lithuanian Collection, Kent, Ohio 44242, interneto svetainė: <http://kentlink.kent.edu>

Ilgametis Kent Latvių programos pirmininkas generolas Vilmaras Kukainis susirinkusiems gražiai papasakojo apie Latvių programą, taip pat pristatė naują lankstinuką.

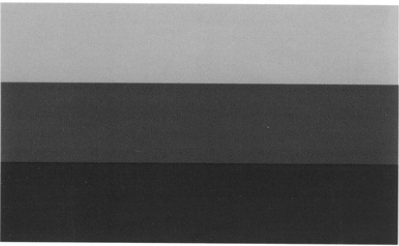
Kent emeritus profesorius dr. Herbert Hochhauser, buvęs ilgametis

Etninio paveldo direktorius, įdomiai apžvelgė Lietuviai ir Latvių programų istoriją, jų ateitį.

Diskusijas vedė Baltų kultūrų direktorius, programų patarėjas, College of Arts and Sciences dekanas Timothy Moore MFA ir Sandra Morgan, College of Arts and Sciences Outreach programos direktorė. Jose aktyviai dalyvavo Cuyahoga apskrities Planavimo direktorius Paulius Alšėnas, Lietuviai Fondo atstovė Dalia Puškorienė.

Dr. V. Stankus, kalbėjęs Lietuvoje su Šiaulių universiteto prof. Stasiu Tumėnu („Draugas”, „Viltin-gai žengiant”), pasiūlė KSU vadovybei profesorių pakviesti į universitetą atlikti tyrinėjimų, aprašyti Kent turimus lietuviškus archyvus, knygų rinkinių lobynus. KSU vadovybė sutiko, pasiūliusi apmokėti 50 proc. prof. S. Tumėno išlaidų, kitus 50 proc. apmokės Lietuviai Bendruomenė.

The Lithuanian Program
at Kent State University
EXCELLENCE in Action

KENT STATE
UNIVERSITY
College of Arts and Sciences
<http://as.kent.edu/lithuanian>

Baltic-Kent programų sukakties dalyviai. Pirmoje eilėje: latvių atstovė, dr. V. Stankus, Antanas Kalvaitis, buvęs Kent Lietuviai programos pirmininkas, generolas Vilmaras Kukainis, dr. Herbert Hochhauser, KSU Outreach programos direktorė Sandra Morgan; antroje eilėje, centre stovi KSU College of Arts and Sciences dekanas dr. Timothy S. Moerland, KSU dekanas Timothy Moore MFA; trunksta: Apskrities planavimo direktoriaus Pauliaus Alšėno ir LF atstovės Dalios Puškorienės.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

DĖL PLB LITUANISTIKOS KATEDROS STEIGĖJŲ

Š. m. birželio 25 d. „Drauge” labai gražiai prisimintas a. a. dr. Jonas Bilėnas Irenos Nakienės-Valys straipsnyje „Laiko dulkės jo neužklojo”. Daugelį metų (per 60) pažinau jį kaip brolių skautą, studentą, kolegą inžinierių, taurų visuomenininką, nuširdų bendruomenininką, lietuvių ir žmonių. Straipsnis plačiau pristatė jo gyvenimą, mokslus, darbus ir laimėjimus. Malonu buvo apie tai skaityti.

Kadangi laikraščio puslapiuose išspausdinti dalykai išlieka istorijai kaip faktai, noriu vieną iš jų patiks-

linti. Manau, kad ir a. a. dr. Bilėnas, gyvenime buvęs teisingas ir kuklus žmogus, sutiktų su šiais mano paaiškinimais.

Straipsnyje rašoma: „Su kitais bendraminčiais įsteigė ir rėmė University of Illinois of Chicago PLB Lituanistikos katedrą. Jai įkurti buvo rengiamas specialios tarybos, kuri sudarė mokslinės programos komitetą, vadovaujamą dr. Bilėno, simpoziumas. Šiai katedrai įkurti buvo suburti J. Rimkevičius, dr. K. Ambrozaitis, dr. J. Valaitis, dr. J. Rėklaitienė, dr. T.

Remeikis, dr. Br. Jaselskis, dr. J. Daugirdas, dr. Algis Norvilas, kunigai J. Vaišnys ir dr. V. Rimšelis.”

Nežinau, kokiais šaltiniais naudojosi straipsnio autorė, rašydama apie dr. Bilėną. Tikslius faktus apie PLB Lituanistikos katedros UIC įsteigimą, jos steigėjus ir rėmėjus galima rasti atskiruose 1981–2000 metų „Pasaulio lietuvių” numeriuose, tarp jų – „Pasaulio lietuvių” (2000 m. rugpjūčio mėn. 8/370 numerį, 81–84 psl.), knygos „Pasaulio Lietuvių Bendruomenė 1949–2003” (sudarytoja ir mokslinė redaktorė Vitalija Stravinskienė, Vilnius, „Artlora” 2004) straipsnyje „PLB Lituanistikos katedra Illinois universitete Chicagoje” (97–101 psl.) ir kituose šaltiniuose. Rėmėjų sąrašai (jų buvo per 3,000 asmenų ar organizacijų) yra saugomi PLB fondo archyvuose Lietuvoje ir University of Illinois at Chicago.

Tikiu, kad a. a. dr. Bilėnas širdyje pritarė PLB Lituanistikos katedros steigimo minčiai. Deja, jis nebuvo

Lituanistikos katedros steigėjas, jo pavardės nebuvo nei steigėjų ar rėmėjų sąrašuose, kaip ir daugelio kitų gerų lietuvių. Nebuvo specialios tarybos katedrai įkurti, nes tą darbą vykdė PLB valdyba, įgyvendindama PLB V seimo, įvykusio Toronto mieste 1978 metais, nutarimą. Spėju, kad straipsnyje yra painiojamas 1985 m. įvykęs Mokslo ir kūrybos simpoziumas su Lituanistikos katedros įsteigimu ir jos darbo pradžia (sutartis su UIC fondu buvo pasirašyta 1981 m., katedra pradėjo veikti 1984 m.). Iš kitų straipsnyje suminėti 10-ties asmenų pavardžių tik trys prisidėjo finansiškai kaip rėmėjai, dar du – kaip talkininkai.

P. S. Turbūt korektūros klaida – ketvirtame straipsnio skirsnyje minimo Nepriklausomųjų studentų sąjūdžio vienas iš vadovų buvo A. Gureckas, o ne E. Gureckas).

Vytautas Kamantas
Grand Rapids, MI

Agluonoje iškils paminklas karaliui Mindaugui ir karalienei Mortai

Agluona (Latvija), liepos 21 d. (ELTA) – Iniciatyvinės grupės dėl karaliaus Mindaugo ir karalienės Mortos atminimo įamžinimo nariai Agluonoje (Latvija) aptarė galimybę čia pastatyti paminklą karaliui Mindaugui ir karalienei Mortai.

Šiame susitikime dalyvavęs Lietuvos ambasadorius Latvijoje Antanas Valionis teigė, kad šis projektas patvirtina bendrą dviejų baltų tautų – lietuvių ir latvių – istorinę patirtį.

Išklausius visas komiteto narių nuomones ir aplankius Agluonos bažnyčią, buvo galutinai pritarta siūlymui pastatyti paminklą, įamžinsiantį karaliaus Mindaugo ir karalienės Mortos atminimą. Jį pastatyti planuojama iki 2013 metų, nes tais metais bus minimos 750-osios Mindaugo mirties metinės.

Pasak Užsienio reikalų ministerijos pranešimo, artimiausioje inicia-

tyvinės grupės darbotvarkėje numatyta galutinai apsispręsti dėl tikslios paminklo statymo vietos ir konkurso organizavimo sąlygų. Siekiant kuo įvairiapusiškiau atskleisti iki šiol daugybe paslapčių gaubiamo, tačiau itin reikšmingo abiem baltų tautoms istorinio laikotarpio įvykius, taip pat buvo nutarta pakviesti žinomiausius Lietuvos ir Latvijos istorikus.

Nors tikslī karaliaus Mindaugo žūties vieta nėra žinoma, manoma, jog Mindaugas 1263 metų rudenį buvo nužudytas ir palaidotas būtent Agluonoje, Latgaloje. Šiandien netoli Daugpilio esanti Agluona yra žinoma kaip didžiausias Latvijos katalikų centras šalyje. Išskirtinio dėmesio ji susilaukia kiekvienais metais rugpjūčio 14–15 dienomis, kai į Šv. Mergelės Marijos dangun ėmimo iškilmės suplūsta per šimtą tūkstančių piligrimų iš viso pasaulio.

Vilnius, liepos 21 d. (ELTA) – Liepos 20 d. sostinės V. Kudirkos aikštėje vyko pilietinė akcija „Leiskite mokytis Tėvynėje“, kurią suruošė Lietuvos jaunųjų socialliberalų sąjunga (LJSS). Akcija siekiama atkreipti valdžios dėmesį į studentų mokesčių už studijas švaistymą, neskaidrų universitetų finansavimą, studijų kokybę.

ELTA nuotr.

Europos Sąjunga kovos su nusikaltėliais iš Baltijos šalių

Briuselis, liepos 21 d. (ELTA) – Europos Sąjunga (ES) ketina pateikti „bendrą Europos atsaką“ į Europą užplūdusią nusikaltimų, organizuojamų nusikalstamų grupuočių iš Baltijos šalių, bangą. Apie tai paskelbė ES pirmininkaujanti Belgijos vidaus reikalų ministro pavaduotoja Annemie Turtelboom po ES vidaus reikalų ministrų neoficialaus susitikimo.

„Nusikalstamų grupuočių iš Baltijos šalių veikla, kuri pasižymi masine sunkiųjų ginklų kontrabanda iš Pietvakarių Europos, kelia labai didelį susirūpinimą ES ir į šią veiklą reikia skubaus atsako“, – pareiškė A. Turtelboom.

Europolo vadovas Rob Wainwright savo ruožtu paaiškino, kad „itin pavojingos Baltijos šalių nusikaltėlių grupuotės vykdo nusikaltimus visoje Europoje, o ypač – ginkluotus juvely-

rinių parduotuvių apiplėšimus.“

„Šiuo metu kiekviena ES narė turi savo vidaus saugumo sistemą, tačiau mums būtina bendra Europos sistema vidaus saugumui užtikrinti ir tarptautinėms grėsmėms atremti“, – teigė A. Turtelboom. Ji patikino, kad tai bus vienas iš svarbiausių klausimų, kuriuos spręs Belgija, pirmininkaudama 27 šalių bendrijai. Viceministrė pažadėjo, kad iki lapkričio Belgija pateiks savo siūlymus, kaip kovoti su banditizmu Europoje.

Per pastaruosius tris mėnesius Belgijoje įvykdyta keletas ginkluotų juvelyrinių parduotuvių apiplėšimų, kurie ne kartą baigėsi susišaudymais tarp banditų ir policijos, o kartais – ir parduotuvių savininkų. Visi nusikaltėliai, kuriuos pareigūnams pavyko sulaikyti, buvo Baltijos šalių piliečiai arba kilę iš šio regiono.

Vilnius, liepos 21 d. (ELTA) – Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija pristatė socialinę akciją „10 skurdo kilometrų“. Akcijos metu vyks dviračių žygis ir vasaros stovykla, kurioje dalyvaus jaunimas iš socialinėje atskirtyje esančių šeimų bei globos namų, taip pat Raudonojo Kryžiaus draugijos jaunimo savanoriai. Žygio kryptis: Vilnius-Pagiriai-Trakai-Aukštadvaris-Birštonas-Prienai-Igliauka-Gudeliai-Alytus-Merkinė-Seirijai-Meteliai. Stovykla veiks netoli Seirijų miestelio esančio Metelio ežero.

ELTA nuotr.

Britai numato naują imigracijos bangą

Vilnius, liepos 22 d. (DELFI.lt) – Britų žiniasklaida su nerimu praneša, kad šalyje gali kilti nauja imigracijos banga. „Dailymail“ duomenimis, Europos Sąjungos nare tapusi Rumunija lengvai suteikia pilietybę moldavams, kurie iš karto gauna teisę laisvai judėti ES. Teigiama, kad moldavai pasinaudos galimybe atvykti į Britaniją ir reikalauti socialinių išmokų.

Britų žiniasklaidos atstovai nerimauja, kad nauja imigracijos banga dar labiau padidins Jungtinės Karalystės ekonominę naštą. Laikraščio duomenimis, pastaruoju metu apie 900,000 moldavų yra pateikę prašy-

mus Rumunijos pilietybei gauti.

Žiniasklaida siūlo šalies valdžiai keisti esamą socialinę sistemą, kuri it magnetas traukia imigrantus. Apžvalgininkų teigimu, nenusiteikę dirbti žmonės plūsta į Britaniją tik dėl esančios galimybės gauti finansinę pagalbą. Jei to nebūtų, tai imigrantai daug rimčiau pagalvotų, ar verta vykti į Didžiąją Britaniją.

Didžiosios Britanijos Migracijos tarnyba ragina ir kitas ES vyriausybes skubiai atsižvelgti į besiklostantį padėtį. Priešingu atveju britams vieniems teks suvaldyti naują darbo jėgos antplūdį tokiu nepalankiu recesijos metu.

SPORTAS

Paryžius, liepos 20 d. (ELTA) – Prancūzijoje vykusiame devintame pasaulio karšto oro dirizablių čempionate Lietuvos atstovas Rimas Kostiuškevičius su „Omnitel“ skraidymo aparatu iškovojo sidabro medalį. Nugalėjo daugkartinis pasaulio čempionas šveicaras Jacques Antoine Bernard. Bronzos medalis atiteko italui Pietro Contegiacomo. Čempionate dalyvavo 11 pilotų, tarp jų – ir viena moteris. R. Kostiuškevičius 41 m ilgio orlaiviu pradėjo skraidyti prieš trejetą metų. Piloto patirtis skraidant šiuo vieninteliu Lietuvoje aparatu – apie 300 valandų, tačiau svariai pergalei pasiekti praverė ir skraidymo oro balionais įgūdžiai. 49-erių metų marijampolietis pasaulio oreivių vertinimo lentelėje užima dešimtą vietą.

ELTA nuotr.

Lietuvos krepšininkė JAV automobiliu sužalojo kelių darbininką

Charlottesville, liepos 21 d. (ELTA) – Buvusi Lietuvos jaunių ir jaunimo krepšinio rinktinė žaidėja 22 metų Vitalija Vaščiūnaitė Jungtinėse Valstijose buvo sulaikyta už vairavimą apsaugus ir pasitraukimą iš įvykio vietos. Mergina partrenkė ir sunkiai sužalojo kelių darbininką, praneša Virginia valstijos policija. „News Virginian“ praneša, kad mergina laikoma areštineje.

50 metų Jose Porfirio Martinez iš Reston miesto buvo darbų zonoje, kai 4 val. ryte jį partrenkė 1999 metų „Buick“ markės automobilis. Policijos duomenimis, po įvykio vairuotoja pasitraukė iš įvykio vietos. J. P. Martinez vykdė tilto taisymo darbus. Jis buvo nugabentas į ligoninę. Darbuotojas patyrė labai rimtas traumas, tačiau jo būklė stabilizavosi, teigė policijos pareigūnai. Policija taip pat pranešė, kad darbo zona buvo gerai ap-

šviesta bei pažymėta, o J. P. Martinez vilkėjo liemenę su atšvaitais. Po avarijos policija sulaukė skambučio, kuriuo buvo pranešta apie įvykį ir iš įvykio vietos pasitraukusią vairuotoją.

V. Vaščiūnaitės vairuojamas automobilis priklausė merginos pažįstamam, kuris gyveno kaimynystėje. Automobilio savininkas, pastebėjęs apgadintą automobilį, paskambino policijai ir pranešė, kad automobilis galėjo pakliūti į eismo įvykį. Netrukus po to V. Vaščiūnaitė buvo sulaikyta. Teismo dokumentuose teigiama, kad tai jau antras kartas, kai mergina sulaikoma dėl vairavimo apsaugus.

173 cm ūgio gynėja V. Vaščiūnaitė 2007–2009 metais rungtyniavo Miami universiteto „Hurricanes“ komandoje. Ateinantį sezoną ji atstovaus St. Francis koledžo „Terriers“ komandai.

JAV teismas atmetė lietuvių skundą

Washington, DC, liepos 21 d. (ELTA) – JAV federalinis apeliacinis teismas atmetė be svarstymo dėl procedūrinių priežasčių 95 metų Vlodo Zajančausko kasacinį skundą. Lietuvis turi būti deportuotas, bet jis stengiasi likti Amerikoje.

V. Zajančauskui dar 2005 metais buvo atimta JAV pilietybė, kai apygardos teismas nusprendė laikyti įrodytu jo dalyvavimą nacistų su rengtoje Varšuvos geto naikinimo operacijoje Antrojo pasaulinio karo metais. Lietuvis taip pat buvo kalti-

namas apgavyste pildant JAV imigracinius dokumentus 1950 m., ko jis ir neneigia.

Ar V. Zajančauskas ir jo advokatai turi galimybę toliau bylinėtis, kol kas neaišku. Vieta, kur jis turi būti išsiųstas, naujuose teismo dokumentuose nenurodoma. Anksčiau buvo pranešta, kad jį ketinama išsiųsti į tėvynę – Lietuvą. Pasak Amerikos spaudos, nuteistas nacistų parankinis gali tapti seniausiu žmogumi, deportuotu iš JAV už karinius nusikaltimus.

Pasaulio naujienos

Afganistano konferencijos dalyviai pritarė planui, anot kurio, saugumo kontrolė šalies pajėgoms būtų perduota iki 2014 metų. EPA nuotr.

Tarptautinė bendrija sprendžia Afganistano valdymo klausimą

Kabulas, liepos 20 d. (BNS) – Tarptautinė bendrija ir Afganistano vyriausybė pritarė planui, kuriuo remiantis, iki 2014 metų šalies saugumo kontrolė būtų visiškai perduota į afganų rankas. Afganistano konferencijos baigiamajame pareiškimе sakoma, kad prezidento Hamid Karzai vyriausybė ateityje kontroliuos pusę tarptautinių lėšų. Paremtas ir H. Karzai planas įtraukti į visuomenės gyvenimą nuosaikiuosius talibus. Kol kas neaišku, ar iki 2014 m. iš Afganistano bus išvesti visi NATO daliniai.

H. Karzai sulaukia didžiulio spaudimo, kad, praėjus devyneriems metams nuo tarptautinių pajėgų misijos Afganistane pradžios, šalies daliniai perimtų saugumo kontrolę ir kad būtų įveikta korupcija. Pabrėždami šiuos reikalavimus konferencijos dalyviai nusprendė, kad Afganistano vyriausybė ateityje galės kontroliuoti mažiausiai pusę tarptautinių lėšų, o ne 20 proc., kaip buvo iki šiol. Iki šiol didžioji pinigų dalis dėl spėjamos korupcijos buvo investuojama tiesiogiai.

Konferencijos dalyviai taip pat parėmė susitaikymo programą, kuria remiantis, kovotojams bus suteikiamas nebaudžiamumas, jei jie išsižadės smurto. H. Karzai taikos planas skirtas tiems, kurie prie Talibano prisijungė greičiau dėl finansinių, o ne dėl ideologinių priežasčių, kurie neturi ryšio su tarptautiniais teroristų tinklais ir kurie pritaria Afganistano konstitucijai.

NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen Kabule sakė, kad organizacijos daliniai nepaliks šalies iš karto, kai afganų pajėgos perims šalies saugumo kontrolę. Perėjimas esą vyks laipsniškai.

JAV kitų metų liepą ketina pradėti karių išvedimą. Tai bus „naujo etapo pradžia, o ne mūsų išipareigojimų pabaiga“, patikino JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton.

Pirmą kartą tarptautinę konferenciją rengė pats Afganistanas. Tai buvo didžiausias toks renginys šalyje. Konferencija vyko laikantis griežčiausių saugumo priemonių. Lietuvai forume atstovavo užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis.

JAV rodo palaikymą Seului

Seulas, liepos 21 d. (BNS) – Pietų Korėjoje viešintys JAV diplomatai ir gynybos vadovai atvyko prie sienos su Šiaurės Korėja, parodydami palaikymą Seului po jo karo laivo nuskandinimo, dėl kurio kaltinamas Pchenjan.

JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton ir gynybos sekretorius Robert Gates įžengė į susitikimų kambarį, esantį abipus abiejų Korėjos pusiasalio valstybių sienos, taip pat buvo trumpam įžengę į Šiaurės Korėjos pusę.

H. Clinton ir R. Gates vadovauja aukšto lygio JAV delegacijos viešnagei Pietų Korėjoje, kuri laikoma solidarumo su Seulu ženklu po šių metų kovą įvykusios nelaimės, per kurią žuvo 46 jūreiviai.

Pietų Korėja, jos sąjungininkės Jungtinės Valstijos ir kitos šalys palaiko tarptautinės tyrimo komisijos išvadą, kuriose Šiaurės Korėja kaltinama dėl korvetės „Cheonan“ torpedavimo netoli ginčijamos sienos Geltonojoje jūroje. Pchenjan šiuos kaltinimus griežtai neigia. Dėl pastarojo įvykio įtampa Korėjos pusiasalyje labai padidėjo.

R. Gates ir Pietų Korėjos gynybos ministras Kim Tae-Young paskelbė, kad abi šalys liepos 25 d. pradės dideles bendras karo laivynų praty-

bas, kurios turi tapti perspėjimu Šiaurės Korėjai. Pietų Korėjos gynybos ministerija nurodė, jog šios pratybos bus pirmosios iš maždaug dešimties bendrų karo laivynų pratybų, kurios bus surengtos artimiausiais mėnesiais.

H. Clinton ir R. Gates apsilankė pasienio kaime Panmundžom, kuriame buvo pasirašyta paliaubų sutartis po 1950–1953 m. vykusio Korėjos karo. JAV pareigūnai kalbėjosi su šių postą saugančiais amerikiečiais ir Pietų Korėjos kariais. Komunistinę Šiaurės Korėją ir kapitalistinę Pietų Korėją skirianti Demilitarizuota zona iš abiejų pusių yra smarkiai įtvirtinta, tačiau Panmundžom abi šalys skiria tik neaukšta tvora.

H. Clinton pirmą kartą lankėsi Demilitarizuotoje zonoje, kurią jos vyras – buvęs JAV prezidentas Bill Clinton – per 1993 m. įvykusią viešnagę pavadino „baisiausia vieta žemėje“.

„Mes tebesiunčiame žinią Šiaurėi, kad nėra kito kelio“, – pareiškė JAV diplomatijos vadovė, turėdama omenyje Washington siūlomą paramą Šiaurės Korėjai, jeigu Pchenjan sutiktų nutraukti savo branduolinio ginklavimosi programą. R. Gates taip pat pastebėjo, kad Pietų Korėjos ekonomika tebekyla ir klesti.

EUROPA

BERNAS

Beveik du trečdaliai Šveicarijos gyventojų yra prieš šalies narystę Europos Sąjungoje (ES). Narystę paremtų tik 25 proc. apklaustųjų, parodė „Isopublic“ apklausa. Pastaruoju metu Šveicarijoje vyko debatai dėl būsimų šalies santykių su ES.

VARŠUVA

Lenkijos prezidento Lech Kaczyński, kuris žuvo per lėktuvo avariją, kraujyje alkoholio nerasta, nurodoma į lenkų kalbą išverstoje Rusijos tyrėjų pažymoje, apie kurios išvadas paskelbė dienraštis „Rzeczpospolita“. Ši išvada prieštariauja valdančiosios Pilietinės platformos Seimo frakcijos seniūno pavaduotojo Janusz Palikot paskelbtai versijai. L. Kaczyński skrodimo protokolo išvados patvirtina anksčiau skelbtus pranešimus, jog prezidentas žuvo dėl „smarkių kūno sužalojimų“.

BUKAREŠTAS

Ekshumuoti buvusio Rumunijos diktatoriaus Nicolae Ceausescu ir jo žmonos Elena palaikai, palaidoti Genčos kapinėse Bukarešte. Tai padaryti paprašė velionių artimieji, kurie nori įsitikinti, kad „šiose kapinėse palaidoti būtent jie“. Bukarešto kapinių administracija ne kartą pareiškė neturinti jokių dokumentų dėl N. ir E. Ceausescu palaidojimo vietos.

ROMA

Italijos policija per didelę operaciją prieš galingą mafijos klaną „Ndrangheta“ suėmė 67 asmenis ir areštavo turto už maždaug 250 mln. eurų (863,2 mln. litų). Per šią sudėtingą operaciją buvo „nušluotas“ vienas vietos klanas, veikęs pietiniame Kalabrijos regiono mieste Koriljano Kalabre. Suimti asmenys įtariami turto prievartavimu, pinigų skoliniu už lupikiškas palūkanas ir prekyba narkotikais.

KIJEVAS

Ukraina iki šių metų pabaigos iš Tarptautinio valiutos fondo (TVF) pagal naują kreditavimo programą gaus 3 mlrd. JAV dolerių. Numato-

ma, kad pirma paskolos dalis bus pervesta rugsėjį, antra – gruodį. Kokio dydžio bus pervedimai neskelbiama. Šių metų liepos pradžioje Ukraina su TVF susitarė dėl naujos kreditavimo programos, kuri bus vykdoma dvejus su puse metų. Pagal šią programą Ukrainai iš viso bus paskolinta 14,9 mlrd. JAV dol.

RUSIJA

MASKVA

Į Baksano hidroelektrinę Kabardos Balkarijoje įsigavo nežinomi asmenys. Jie nužudė du apsaugos darbuotojus, o dar du sužeidė. Po to jėgainėje nugriaudėjo keli sprogimai. Apgadintas atviras skirstomasis įrenginys. Būgštaujama, kad kitame įrenginyje taip pat gali būti padėta sprogmenų. Po sprogimų mašinų salėje kilo gaisras.

JAV

WASHINGTON, DC

Vienas JAV oro bendrovės „United Airlines“ lėktuvas buvo privirstas nusileisti Denver oro uoste po to, kai iškrido į „smarkios blaškos sritį“, kurioje buvo sužeista apie 30 žmonių, iš jų vienas sunkiai. Šis lėktuvas skrido iš Washington, DC į Los Angeles miestą. Vienas sunkiai sužalotas asmuo buvo išvežtas į ligoninę, kitiems pagalba suteikta oro uoste. 967-ojo skrydžio lėktuvas skraidino 255 keleivius ir 10 įgulos narių.

AFRIKA

KAMPALA

Viktorijos ežere, kuris yra didžiausias Afrikoje, apvirtus keltui tikriausiai nuskendo dešimtys žmonių, praneša Ugandos policija. Liudininkai sako, kad laive buvo apie 60 žmonių. Kol kas išgelbėti tris gyvi žmonės. Šis keltas plaukė iš Viktorijos ežero salų į Ugandos miestą Entebę.

AZIJA

ISLAMABADAS

NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen sieks plėsti organizacijos santykius su Pakistanu. Yra „didelis noras“ plėsti jau vykstantį bendradarbiavimą politinėje ir karinėje srityse, pareiškė A. F. Rasmussen lankydamasis Islamabade. Vakarams Pakistanas vaidina lemiamą vaidmenį siekiant taikos Afganistane ir visame regione.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El.paštas: nausediene@aol.com

PAKELIAUKIME PO ARGENTINĄ

Pavalgei – ir geresnis pasidarei (argentiniečių patarlė)

Vasara – atostogų metas. Dažnas iš mūsų keliauja tai į vienus, tai į kitus kraštus. O tiems, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių negali pakeliauti, siūlau nors mintimis ir virtuvėje pabandyti apsilankyti Argentiną.

Ispanai į Pietų Ameriką atėjo su lauko virtuvėmis. Jų katiluose garuodavo *olja* – į sriubą panašus patiekalas puodeliuose. Tai, ką indėnai iš užkariautojų perėmė, nebuvo rafinuoti ispanų dvariškių patiekalai, o kasdieniniai kareivių valgiai – paprasti, bet gausūs. Daugelyje Pietų Amerikos virtuvių patiekalas puodelyje tapo tautiniu, vos ne pagrindiniu valgiu. Vieni jį vadina *puchero*, kiti – *kosida*, *fabada*, *kaldo*, *kaserola*, *fejjoada*, *pote*. Būtinis šio patiekalo dalys – prieskoniai ir pirmiausia marinatai *picantes* ir *anticuchos*, kurie žadina apetitą ir skatina virškinimą.

Puchero argentino – argentinietiškas patiekalas puodelyje

Reikės:

8 oz jautienos krūtinės, 4 oz avienos, 1 sv. vištienos, 4 oz česnakinės dešros, 3 oz lašiniukų, 8 oz žirnių arba prinokusių pupelių, nedidelės galvutės stambiai supjaustytų baltagūžių kopūstų, 3–4 galvučių svogūnų, 4 oz morkų, kubeliais supjaustytos saliero šaknies, ketvirčiais supjaustytų saldžiųjų ankštinių pipirų, 1 sv bulvių, ne visai subrendusios kukurūzo burbuolės, 8 oz nuvalytų ir ketvirčiais supjaustytų pomidorų, druskos, 8 grūdelių pipirų, 1/2 šaukštelio mairūnų, 1–2 skiltelių česnako (pagal skonį).

Žirnius arba išmirkytas baltąsias pupeles užpilkite vandeniu ir kartu su lašiniukais bei dešra apvirkite. Kitame puode užkaiskite avieną ir jautieną. Keletą minučių pavirinus, sudėkite prieskonius ir vištieną, o mėesai beveik išvirus – daržoves (pomidorai paskiausiai). Kai viskas suminkštėja (daržovės neturi suvirti), mėsą ir dešrą supjaustykite gabaliukais, o vištieną suskirstykite dalimis. Viską sudėkite į didelį pašildytą dubenį. Daržoves patiekite kaip priedą. Prie šio patiekalo argentiniečiai atskirame indelyje paduoda padažą.

Matė – argentinietiška arbata

Ne vien Argentinoje geriama matė, ji taip pat geriama Paragvajuje ir Urugvajuje. Matė geriama prieš bet kokį darbą, prieš miegą ir valgį. Be to, geriant ją, būtinai reikia sėdėti priešais žėruojančią ugnį, klausytis gitaros ir už nugaros jausti prerijų platybės. Jeigu jūs atsidursite tokioje aplinkoje, neturėsite laiko galvoti, ar matė padeda virškinti. Matė geriama per plonus vamzdelius, iš kalibase – indo, padaryto iš išdžiūvusio moliūgo.

Argentiniečiai mėgsta ilgą dešrą *choriso*, *churasko* – kubeliais supjaustytą ant žarijų keptą mėsą, ir *chinchuline* – keptą jaučio vėdarą, kurį suvalgę dar ir pirštus apsilaižysite. Bet už vis skaniausia, žinoma, ant iešmo kepta jautiena.

Puodelis argentinietiškaipagamintų pipirų

Reikės: 3/4 sv jautienos, 3 oz lašiniukų, 5 galvučių svogūnų, 4 saldžiųjų ankštinių pipirų, skiltelės česnako, 1/2 puodelio aliejaus, šakelės čiobrelio (*thymes*), po šaukštą maltų raudonųjų ir juodųjų pipirų, druskos, 1/2 citrinos nutarkuotą žievelę, 2 gabaliukų cukraus.

Nelabai liesą jautieną supjaustykite kubeliais. Į įkaitintą aliejų sukrėskite smulkiai supjaustytus lašiniukus, svogūnus ir česnaką. Viskas truputį pakepinkite. Paskui sudėkite ir apkepkite mėsą. Įpilkite vandens tiek, kad jis beveik apsemtų mėsą. Pasūdykite, įberkite raudonųjų ir juodųjų pipirų, čiobrelių. Baigiant virti sudėkite griežinėliais supjaustytus saldžiuosius ankštinius pipirus, o po 15 minučių tiesiai į puodelį su verdamais produktais įtarkuokite citrinos žievelę, suberkite cukrų. Patiekite su biria ryžių koše. Skiriama 4–6 porcijoms.

Tavo oda, bulve, tamsi, kaip ir mūsų (poetas Pablo Neruda)

Piratas Francis Drake, 1581 metais grįžęs iš kelionės, įteikė karalienei Elžbietai įdomią dovaną – iki tol nežinomą Europoje vaisių. Vienos šventės proga iš šių vaisių buvo nuspręsta išvirti indėnišką bulvių sriubą. Bet patiekalas išėjo negardus. Mat, Europoje dar niekas nežinojo, kaip reikia bulves paruošti valgymui, nors jau prieš 50 metų ispanai Anduose aptiko laukus, kur indėnai augino iki tol nežinomas miltingas daržoves. Tais senais laikais (beje, taip daroma ir šiandien) bulvės būdavo džiovinamos. Po penkių savaičių, veikiamos saulės ir nakties šalčio, jos netekdavo 4/5 svorio.

Džiovintos bulvės vadinamos *chunhio* arba *morei*. Peru iš jų gaminamas tautinis patiekalas „Karapulcha“ – labai aštri bulvių sriuba. Džiovintos bulvės čia laikomos maišuose tyrame ore po keletą metų.

Tad ispanai pirmieji atvezė į Europą keliasdešimt bulvių gumbų. *Tartuilo* įėjo į madą. Per vieną pokylį karalienė Maria Antoinette puokštelę bulvių žiedų išisegė į plaukus. Tais laikais karališkosios damos labai dažnai pasipuošdavo įvairių daržovių žiedais. Be to, buvo manoma daržoves turint magiškos galios.

Visuose Pietų Amerikos kraštuose, išskyrus Braziliją, vyruoja panašūs maisto gamybos būdai, tik kiekviename krašte dar įtakos turėjo indėnų vartojami prieskoniai, todėl kiekvieno Lotynų Amerikos krašto

patiekalai skiriasi, nors visiems jiems pradžią davė ispanai užkariautojai.

Chuancaina (Huancaina) papas – peruietiškas bulvių patiekalas

Reikės: 1 sv bulvių, 6 oz lydyto sūrio, šaukšto aliejaus, 1/2 puoduko pieno, 2–3 šaukštų grietinės, 1–2 šaukštų citrinos sulčių, 1/2 šaukštelio maltų juodųjų pipirų, 1/2 galvutės svogūno.

Lydytą sūrį, aliejų, pieną ir grietinėle sumaišykite ir sukite, kol pasidarys vientisa masė. Mišinį truputį pakaitinkite, paskui į jį supilkite citrinos sulčių ir gausiai įberkite pipirų. Neskustas bulves išvirkite, nulupkite, perpjaukite pusiau ir užpilkite paruoštu padažu. Prie bulvių paduokite lapinių salotų.

Argentinietiškaipagamintos jaučio uodegos

Reikės: 1,5 sv jaučio uodegų, 3 šaukštų riebalų, 3–4 stambiai supjaustytų galvučių svogūnų, 2 skiltelių česnako, morkos, lauro lapelio, 3 gvazdikėlių, nepilno šaukštelio džiovintų čiobrelių, puodelio raudono vyno, pipirų, druskos, šaukštelio cukraus, citrinos, šaukšto miltų.

Uodegas gerai apkepinkite 2 šaukštuose riebalų. Suberkite smulkiai supjaustytus svogūnus ir česnaką, sukrėskite burokine tarka sutarkuotą morką, sumeskite lauro lapelį, gvazdikėlius, čiobrelius, pasūdykite. Viską troškinkite ant nedidelės ugnies, kartkartėmis papildydami vandeniu. Paskui suberkite pipirus, supilkite padegintą cukrų, apšlakstykite citrinos sultimis, apibarstykite tarkuota citrinos žievele. Viską dar 10 minučių patroškinkite. Paskui padažą ir daržoves pertrinkite per sietą. Iš likusių riebalų ir miltų pagaminkite tamsų užpilą, kurį sumaišykite su troškinio padažu ir raudonu vynu. Į gautą padažą sudėkite mėsą ir viską dar kartą užvirinkite. Patiekalą patiekite labai karštą, su biria ryžių koše, bulvėmis arba pyragu.

Pastaba. Jaučio uodegas labai sveika valgyti, nes jos stiprina kaulus, padeda dėl reumato, stiprina ir gražina odą.

Empanadas – pyragėliai su įdaru

Tešlai reikės: 1 sv miltų, 2 lazdelių sviesto, 2 trynių, 1/2 puoduko šilto pieno, 1/2 šaukštelio kėlimo miltelių.

Įdarai gali būti iš įvairios maltos ar smulkiai sukaptos mėsos, taip pat labai populiarūs yra su krevetėmis ar krabais. **Vištienos įdaras:** 1 višta, keli pomidorai, svogūnas, 1 šaukštas citrinos sulčių, prieskoninės daržovės, Tabasco padažas (pagal skonį), 1 lauro lapelis, sutirštinimui miltų ir sviesto.

Su prieskoninėmis daržovėmis išvirkite vištą. Išvirtą gražiai visą mėsą nuimkite nuo kaulų ir ją smulkiai supjaustykite (su odele ar be jos). Keptuvėje apkepinkite smulkiai supjaustytą svogūną, pomidorus ir prieskonines daržoves, supilkite citrinos sultis ir Tabasco. Atskirai pakepinkite svieste miltus, juos praskieskite vandeniu ir išmaišytus užpilkite ant daržovių, sudėkite vištieną. Gerai išmaišykite ir leiskite sutirštėti. Į šį įdarą dar galima dėti smulkiai supjaustytų palmitų (palmių šerdžių), virtų kiaušinių, alyvuogių, kaparelių, razinų.

Iš nurodytų produktų užminkykite tešlą. Palaikykite ją valandą, kad pakiltų. Paskui tešlą iškočiokite kuo ploniau. Iš gauto lakšto išpaukite nedidelius skritulėlius (vyno taurės didumo), ant jų užkrėskite įdaro. Pyragėlių kraštus gerai apspauskite. Prieš kepant pyragėlius palaikykite šaltoje vietoje. Kepkite verdančiuose riebaluose. Galima kepti ir orkaitėje (20–30 min.), tik tada juos reikia apkepti kiaušiniu. Pyragėlius patiekite karštus.

Lotynų Amerikoje labai mėgstami saldūs patiekalai, įvairūs skanėstai. Labai populiarios yra įvairių vaisių plaktinės. Vaisiai ar uogos sudedamos į plaktuvą, užpilamos pienu ar grietinėle, jei reikia, įdedama cukraus. Tokiais gėrimais gaivinamasi kasdien. Per šventes ar pokylius vietoj pieno pilama degtinė ar likerio, gaunasi įvairūs kvepiantys gėrimai.

Šokoladinė pave (brazilų)

Reikės: 1 sv biskvitinių džiovėselių, 5 šaukštų kakavos, 3/4 puodelio cukraus, 2 trynių, 2 šaukštų sviesto, taurelės romo arba vermuto.

Kakavą ištirpinkite pusėje puodelio karšto vandens, suberkite cukrų, sudėkite trynius ir sviestą. Viską sukite tol, kol pasidarys šviesus kremas. Jei norite, galite įberti truputį cukraus. Biskvitinius džiovėselius suvilgykite romu, dėžutės pavidalu sluoksniais sudėliokite ant pergamentinio popieriaus lapo, kiekvieną sluoksnį pertepdami kremu. Pertepimui sunaudojama 4/5 kremo. Paskui tortą įdėkite į šaldytuvą ir jame palaikykite, kad sustingtų masė. Prieš duodami į stalą, torto, arba pave, kaip jį vadina brazilai, paviršių aptepkite likusiu kremu, galite apibarstyti riešutais ar migdolais.

Kukurūzų miltų pyragėliai

Reikės: 2 lazdelių sviesto, pusės puodelio cukraus, 3 kiaušinių, 1,5 puodelio kukurūzų miltų, 1,5 puodelio kvietinių miltų.

Į ištirpytą ir ataušintą sviestą įmuškite kiaušinius, suberkite persijotus miltus. Viską gerai išminkykite ir valandą palaikykite. Iš gautos tešlos padarykite pailgo dydžio kukulius. Juos sudėkite į sviestu išteptą skardą ir, kiekvieno viduryje išpaudus po negilą duobutę, kepkite vidutinio karštumo orkaitėje, kol pagels. Prieš duodami į stalą papuoškite cukruotais vaisiais, kompotu arba vaniliniu kremu.

Paruošta pagal „Mamasita Dolores“

Upninkų bažnytkaimis prie Šventosios upės

Klemensas Palaima

Nr. 5

Seklyčioje buvo medinės grindys ir krosnis patalpų šildymui. Kitame gale stovėjo fortepijonas, rūbų spintos, komoda, bufetas, ir kiti baldai. Gryčios abu galus skyrė platus koridorius (priemenė), iš kurio ėjo durys į gryčią ir seklyčią. Gryčioje pagrindinę vietą užėmė duonkepė, prie kurios buvo pristatyta šildymo krosnis su siennele, dalijančia gryčią į dvi dalis. Priekinėje dalyje stovėjo ilgas klevinis stalas, o toliau už krosnies sienelės buvo lovos. Ant suolų aplink stalą, susėsdavo mūsų didelė 12 žmonių šeima.

Per Antrąjį pasaulinį karą kaime gryčia sudegė. Mūsų šeima statėsi trobesius vienkiemyje (Šilelyje), o dėdei Dominui po šeimos dalybų atiteko trobesiai kaime.

Dominas Palaima

Po senelio mirties (1939 m.) bendras ūkis su mano tėvu buvo padalintas perpus. Dominui atiteko pusvalakis (10 ha) žemės ir parduotuvė. Iš bendro ūkio gavo arklį, 2 karves ir žemės ūkio inventoriaus. Dominas naudojo mokyklos žemę (3 ha). Ilgai senberniavęs Dominas vedė pradinės mokyklos mokytoją Konstanciją Žukaite. Mokykla ir parduotuvė buvo greta, todėl po vedybų Dominas persikėlė gyventi pas žmoną į butą mokyklos pastate.

Netrukus jiems gimė duktė Audronė, o vėliau sūnus Sigitas. Tačiau neilgai teko džiaugtis šeimyniniu gyvenimu. Vos pasitraukus frontui iš Upninkų (1944 m.) ir įžengus rusų kariuomenei, Dominas buvo areštuotas ir nuteistas 15 metų katorgos. Be vyro likusi žmona su seserimi ir dviem vaikais gyveno sunkiai. Padedama sesers Eugenios, Konstancija Palaimienė mokytojavo ir dirbo žemę. Dėl politinių įsitikinimų mokytoja turėjo palikti Upninkus ir dažnai keisti darbo vietą. Galutinai apsistojo Traškūnų valsčiuje, Panevėžio rajone. Atbuvęs bausmę, grįžo namo ir Dominas. Vėliau persikėlė į Panevėžį ir ten gyveno iki mirties.

Dominas mokėjo žemę dirbti, prižiūrėti gyvulius. Vokiečių okupacijos metais, prekių apyvartai sumažėjus, prekiauti padėjo žmonos sesuo Eugenija.

Per Antrąjį pasaulinį karą sudegė mokykla ir parduotuvė. Liko krūmais apaugusi vieta, kur kažkada kūrėsi ir gyveno kultūringi žmonės.

Stasys Utka

Turėjo pravardę Beigelis. Ši pravardė atkeliavusi iš praeities. Buvo sakoma, kad vienas Utkų gentainis apsivogė pas žydą. Tik išėjus į gatvę, žydas pastebėjęs vagystę, išbėgęs iš paskos ir pradėjęs rėkti: „Ubeigelchap.“ Nuo tada prigijusi pravardė Beigelis. Senelis Stasys su žmona (vardo nežinau) gyveno kukliai. Namie visada buvo tvarka: asla iššluota, lovos paklotos, stalas švarus, krosnis nubaltinta. Per daug su kaimynais nesibičiuliavo, todėl ir pas juos mažai kas ateidavo. Gal todėl, kad kieme prie svirno buvo pririštas labai piktas šuo. Senelis Stasys buvo prietaringas.

Turėjo veislinę kumelę, kuri kas metai atvesdavo po kumeliuką, tačiau neleisdavo kaimynams pažiūrėti ką tik atsiradusio mažylio. Mėgdavo kitų pasakytus žodžius „pataisyti“. Pasisveikinę kaimynai (ganant arklius) sakydavo „šiandien graži diena“, o senelis tuojau pataisydavo: „diena graži, o oras gražus.“

Senukai buvo vieniši (bevaikiai). Grįžus iš kariuomenės sūnėnui, jie įsūnijo Adomą Augūną (sesers sūnų) iš Užupio kaimo. Adomas vedė merginą Marytę iš Skarulių kaimo. Teko matyti dar senoviškas vestuves. Mes, vaikai, atbėgom prie jaunojo (Adomo) namų Užupio kaime ir laukėme jaunuosios. Pirmiausia atriedėjo 3 vežimai su kraičiu. Paskui atvažiavo jaunieji. Juos sutiko Adomo motina ir giminės. Vestuvių svita susėdo už stalėn, o jaunimas, kaimynai ir vaikai liko gryčios viduryje. Jie vaišinosi, o vaikinai šokdino merginas. Paskui išėjo šokti pabroliai ir jaunieji. Nebuvo girdėti triukšmaujant, visi elgėsi paprastai, bet mandagiai.

Po vedybų Adomas su žmona Maryte apsigyveno pas dėdę Stasį. Marytė buvo nedidukė, bet nuoširdi ir gera šeimnininkė. Tuo metu senoji šeimnininkė atgulė į patalą ir nieko nedirbo. Marytė prižiūrėjo senukus.

Senelis Stasys buvo pavyzdingas ūkininkas. Žemės turėjo 5 ha, tačiau visada jis pirmas kaime pradėdavo sėjos darbus, jo pasėliai buvo gražūs ir derlingi. To reikalavo ir iš paveldėtojo Adomo. Adomas su Maryte taip pat vaikų neturėjo. Praūžus karui, tarybų valdžia paskelbė vyrų mobilizaciją. Adomas (kaip ir daugelis mūsų kaimo vyrų) į kariuomenę nėjo. Iš pradžių Adomas slapstėsi bunkeryje prie namų, bet, pareigūnams pradėjus ieškoti dezertyrų, išėjo pas „žaliukus“ (taip kaime vadindavo miškinius). Niekas besislapstančių vyrų nelaikė partizanais, nes jie tik nenorėjo tarnauti rusų kariuomenėje. Tačiau čekistai 1945 metais už tai, kad Adomas slapstėsi, senukus ir žmoną (ir sergančią senelę iš patalo) susodino į automobilį ir išvežė į tremtį. Senoji pakeliui mirė. Senukas mirė Sibire. Grįžo tiktai Marytė. Tačiau jos gyvenimas su Adomu išsiskyrė, nes Adomas jau turėjo kitą moterį. Adomas palaidotas Upninkų kapinėse. Jo kapą prižiūri nepažįstama moteris (sugyventinė).

Po Stasio Beigelio šeimos tragedijos kaimynai kalbėjo, kad Stasys buvo paslėpęs „auksinius“, kuriuos su grūdais sumalė. Žmonai nupirktas karstas, stovėjo svirne, bet jo panaudoti neprisiėjo.

Kolūkiniais metais senelio Stasio namuose buvo kolūkio kontora, bet dėl nežinomų priežasčių sudegė. Dabar sodybos vietoje stovi gyvenamasis namas. Jame gyvena atvykę kiti žmonės.

Stasys Utka

Turėjo pravardę Anūkas. Stasys užaugo pas senelį, todėl ir gavo Anūko pravardę. Stasys vedė Mariją iš Rizgonių kaimo. Šeima gyveno skurdžiai.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

G. MAŽEIKIS: MIGRACIJA...

Atkelta iš 3 psl. Pasirodytų, kad daugybė litvinų, kurie gyvena kažkur prie Kijevo, yra lietuviai, nors daugelis jų kartų nekalbėjo lietuvių kalba, bet jie nešioja tas pačias iliuzijas apie Vytautą Didįjį, žirgus prie Juodosios jūros ir kt., kurios jiems yra pamatinės, apsisprendžiant, kas jie tokie”, – vardijo G. Mažeikis savo pranešime „Lietuvos politinės sąmonės evoliucija ir naujas tautos būvis” šių metų Santaros-Šviesos suvažiavime Alantoje.

Pasak jo, parengus Lietuvos kultūros politikos kaitos gaires, bent šiek tiek Lietuva pradeda atsižvelgti į tai, kad lietuvių tautos kultūros paveldo yra ne tik Lietuvoje, bet ir didžiojoje dalyje Baltarusijos, Ukrainos, jo atrasime JAV, Didžiojoje Britanijoje.

ELTA primena, kad neseniai Seime priimtose Lietuvos kultūros politikos kaitos gairėse numatoma

ELTA

Margumynai

Klaipėdos krašte rastas XVII a. lobis

Jei manote, kad visi įmanomi lobiai jau iškasti arba amžiams dingę – klystate. Neseniai netoli Klaipėdos krašte esančios Piktupėnų bažnyčios aptiktas netikėtas radinys – bažnyčios vargonininko karo metu paslėpti bažnytinių dokumentų archyvai.

Kultūros paveldo departamento Klaipėdos teritorinio padalinio vedėjas Naglis Puteikis į klausimą, kuo šis radinys ypatingas, atsakė: „Didžioji dalis Klaipėdos krašto bažnyčių yra liuteroniškos, o prasidėjus karui žmonės traukėsi ir dažniausiai bažnyčių archyvus pasiimdavo kartu su savi mi. Ir dažnai nutikdavo taip, kad ir saugotojai, ir patys archyvai pradingdavo. Šiandien Vokietijoje yra labai mažai išlikusių Klaipėdos krašto liuteronų bažnyčių dokumentų.” Pasak pašnekovo, Piktupėnų bažnyčia yra viena seniausių Klaipėdos krašto bažnyčių, statyta XVI a., tad istorikai tikisi, jog atrastame archyve bus itin unikalių dokumentų.

„Truputį kelia nerimą tai, kad radinys yra smarkiai paveiktas pelėsio, bet tikimės, kad turinys nebus pavirtęs puvesių mase. Dar vienas įdomus faktas yra tai, kad kartu su archyvu buvo rastas pasidabruotas kryžius. Liuteronų bažnyčios nebuvo taip prašmatniai puošiamos kaip ka-

talikų, tad ir surastas simbolis yra gana kuklus. Vargonininkas, kuris užkasė bažnytinių archyvą, karo metu sėkmingai pasiekė Vokietiją ir papasakojo apie tai, ką paliko Lietuvoje. Ši informacija buvo žinoma ir tarybiniais laikais, tačiau, nors ir buvo vykdomi kasinėjimai, archyvo rasti nepavyko. Nepatingėję atidžiau pakasinėti sklypo teritorijoje atrado daugybę metų po žeme išgulėjusį radinį.”

Specialistai džiaugiasi, jog sodybos šeimnininkams pavyko įveikti smalsumą, ir jie iš karto pakvietė žinovus, nes bet koks neatsargus bandymas žvilgtelti į radinio vidų gali negrįžtamai pakenkti. Tikimasi, jog rastame archyve bus XVII–XIX a. bažnytinės krikšto ir mirčių knygos, kurios istorikams suteiks daug vertingos informacijos.

Po pirminės radinio apžiūros kol kas nėra aišku, kokie dokumentai patalpinti dviejose dėžėse – beveik supuvusioje medinėje ir kitoje cinkuotoje, tačiau galima daryti prielaidą, kad radinį restauruoti pavyks. Specialistų sprendimu, pirmiausiai rastas lobis bus peršviečiamas rentgeno spinduliais, o vėliau rasti dokumentai bus atidžiai tiriami.

Indrė Vainalavičiūtė
Alfa.lt

Benedikto Žemaičio (JAV) dovanotas dailininko Kazimiero Žoromskio paveikslas „Porto Fino” pasiekė Lietuvą

Birželio pradžioje Lietuvos dailės muziejų pasiekė vertinga siunta – Benedikto Žemaičio (JAV) dovanotas dailininko Kazimiero Žoromskio paveikslas „Porto Fino” (sukurtas XX a. 5 dešimtmetyje, tapytas aliejiniiais dažais drobėje). Paveikslas turi įdomią istoriją – dailininkas K. Žoromskis šį kūrinių dovanavo profesorui, medicinos daktarui Juozui Zubkui. Po prof. J. Zubkaus mirties 1953 m., paveikslą paveldėjo jo duktė Vita Zubkutė-Žemaitienė, o jai mirus – jos vyras Benediktas Žemaitis.

Šviesios atminties V. Zubkutė-Žemaitienė (1936 m. Kaune – 2009 m. Springfield, IL) buvo aktyvi Springfield Lietuvių Bendruomenės veikėja, Lietuvių sąjungos narė, puoselėjo lietuviybės tradicijas šiame Illinois valstijos mieste, organizavo lietuvių kalbos pamokas, bendradarbiavo vietos spaudoje. V. Zubkutė-Žemaitienė buvo reto intelekto ir humanistinių pažiūrų žmogus, kuris niekad neatsisakė reikalui esant ištieti pagalbos ranką. Gausiai rėmė Amerikos indėnų genčių bendruomenes, našlaičių ir gamtos apsaugos organizacijas. Vienas iš V. Zubkutės-Žemaitienės priešmirtinių norų buvo dovanoti savo gausų knygų rinkinį Radviliškio viešajai bibliotekai pagerbiant savo radviliškėną tėvą prof. Juozą Zubkų. Š. m. balandžio mėnesį ši vertingų mokslo, gamtos, meno knygų siunta pasiekė biblioteką ir buvo pristatyta visuomenei.

Profesorius, medicinos mokslų daktaras Juozas Zubkus (1898 m. Radviliškyje – 1953 m. Chicago) medicinos mokslus studijavo Lietuvos universitete Kaune. 1928 m. gavęs gydytojo diplomą dirbo Ausų, nosies ir gerklės ligų katedroje, nuo 1931 m. jai vadovavo. 1933 m. apgynė pirmąją Lietuvoje otorinolaringologijos srities daktaro disertaciją. 1934 m. tapo docentu, 1939 m. profesoriumi, nuo 1941 m. Vytauto Didžiojo universiteto prorektoriumi. Jo vadovaujama Ausų, nosies ir gerklės ligų klinika universitete buvo specialistų ruošimo centras. Išugdė puikių specialistų: P. Gailevičių, K. Povilaitį, V. Siudiką ir kitus. J. Zubkus 1931–1938 m. gilino savo profesines žinias atstovaudamas Lietuvą įvairiuose tarptautiniuose kongresuose Vienoje, Maskvoje, Leningrade ir Paryžiuje. Yra parašęs

per 40 medicinos mokslinių darbų atspausdintų Lietuvoje ir užsienyje lietuvių, anglų, rusų, vokiečių ir prancūzų kalbomis. 1921–1944 m. gyveno Kaune. Jo gyvenamoji vieta miesto centre (Maironio g. 6) buvo pagerbta 1993 m., atidengiant memorialinę lentą: „Šiame name 1939–1944 m. gyveno medicinos mokslų daktaras, Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius Juozas Zubkus”.

Kazimieras Žoromskis „Porto Fino”.

1944 m. pasitraukęs į Vokietiją buvo Pabaltijo universiteto Pinneberg Medicinos fakulteto prodekanas. Vėliau dirbo kaip medicinos daktaras Hanau pabėgėlių stovykloje. Vokietijoje buvo LRK vyriausios valdybos narys ir igaliotinis britų zonai. 1948 m. imigravo į JAV. Čia jis tęsė savo aktyvią veiklą tarp lietuvių profesionalų. 1949 m. buvo kartu su dr. V. Maneliu, dr. A. Gyliu ir kun. J. Bogušu Lietuvių profesorių draugijos organizacinės komisijos narys. Šioje draugijoje yra kilęs ir Lituanistikos instituto steigimo sumanymas.

Benediktas (Benius) Žemaitis (g. 1936 m. Vilkaviškyje) II Pasaulinio karo metu su tėvais pasitraukė į Vokietiją, 1949 m. šeima imigravo į JAV ir apsigyveno Chicago. Studijavo vadybos mokslus University of Illinois at Chicago. Juos baigęs bei atitarnavęs savanoriu JAV kariuomenėje dirbo audito ir vadybos srityse. Nuo 1969 m. įsidarbino Illinois valstijos mokesčių ministerijos vidaus audito skyriuje, kurio vadybą perėmė 1971

m. Siekė kvalifikacijos aukštumų, pasiekdamas viešo auditoriaus (CPA) ir vidaus auditoriaus (CIA) profesinius laipsnius. Aktyviai dalyvavo Pasaulio vidaus audito institute (The IIA). Jame užėmė visą eilę pareigų, įskaitant Konferencijų komiteto vadovo, Vyriausios tarybos ir Profesinių standartų komisijos nario. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, užmezgė ryšius su audito profesionalais Lietu-

Italijoje, Ispanijoje, Kolumbijoje ir JAV. 1986-aisiais grįžo į Lietuvą. Dailės parodose dalyvavo nuo 1947 m. K. Žoromskio kūrybinis braižas nuolat keitėsi, patyrė įvairių meno srovių įtakas, tačiau jo kūryboje vienodai reikšminga ir figūrinė, ir abstrakčioji, optinė tapyba. Neatsitiktinai menininkas dalyvavo bendrose parodose Madrid, Paryžiuje, New York su daugeliu įžymių, skirtingų meninių krypčių dailininkų: S. Dali, M. Ernst, W. de Kooning, V. Vasareli ir kitais. Šio dailininko kūriniai pasklido po garsius pasaulio muziejus, tačiau didžiausią savo darbų kolekciją jis paliko Lietuvai. Gyvendamas ir kurdamas įvairių kultūrų šalyse, dailininkas išlaikė individualų braižą, sukūrė įdomių optinio impresionizmo stiliaus paveikslų, pelnę tarptautinį pripažinimą. Šio vieno originaliausių XX a. Lietuvos dailininkų kūrinius rodo daugelis Europos ir JAV muziejų, jo darbai įtraukti į pasaulio dailininkų žinytus.

K. Žoromskio nuopelnai kultūrai įvertinti Lietuvos ir JAV apdovanojimai, tarp kurių – Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinas.

Benedikto Žemaičio Lietuvos dailės muziejui padovanotas K. Žoromskio kūrinys „Porto Fino” priklauso ankstyvajam dailininko kūrybos laikotarpiui, kai jis gyveno ir kūrė Pietų Europoje. Šiame peizaže lengva, impresionistine maniera vaizduojamas Italijos miestelio Porto Fino dalis su prieplauka. Šio laikotarpio dailininko kūrybai būdinga realistinės ir impresionistinės tapybos krypčių sintezė, laisvas potėpis, savitas šviesos, erdvės ir spalvos pajautimas. Ypač išraiškingas ir emocionalus peizažo koloritas, kuriame subtiliai perteikiami sodrių ir spindinčių spalvų tonai ir pustoniai.

Paveikslas iš pradžių bus rodomas Lietuvos dailės muziejaus Radvilų rūmuose veikiančioje lietuvių išeivijos dailininkų kūrybos parodoje „Dovana Nepriklausomai Lietuvai”, skirtoje Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmečiui paminėti. Vėliau šiam kūriniui bus parinkta dera nuolatinė vieta Lietuvos dailės muziejaus padaliniuose.

Parengė
Laima Bialopetravičienė
www.ldmuziejus.mch.mii.lt

Stanley Balzekas, Jr., LR garbės konsulas (Palm Beach, FL); Ingrida Bublys, LR garbės konsulė (Cleveland, OH); Krista Bard, LR garbės konsulė (Philadelphia, PA); Arvydas Daunoravičius, LR užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius.

Užsienio lietuvių departamento archyvo nuotr.

Lietuvos garbės konsulų suvažiavimas

Liepos 14–16 dienomis Vilniuje įvyko ketvirtasis Lietuvos garbės konsulų suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 100 konsulų iš maždaug 60 valstybių. Suvažiavimo metu konsulai buvo supažindinti su Lietuvos užsienio politikos pirmumais, turizmo ir kapitalo įdėjimo galimybėmis Lietuvoje. Buvo aptarta šalies eksporto plėtra, užsienio lietuvių reikalai, konsulinės pagalbos teikimas Lietuvos piliečiams užsienyje, Lietuvos kultūros pristatymas ir šalies garsinimas pasaulyje, tarptautinių mokslo mainų ir universitetų bendradarbiavimo skatinimas.

Suvažiavimo dalyviai susitiko su Lietuvos verslo konfederacijos/ICC Lietuva, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos verslo darb-

davių konfederacijos ir kitų asocijuotų verslo organizacijų atstovais bei lankėsi Šiauliuose, Alytuje, Prienų ir Tauragės rajonuose, kur susitiko su vietos verslininkais, susipažino su sėkmingai dirbančių įmonių veikla ir investavimo galimybėmis regionuose.

Šiuo metu Lietuva turi 166 garbės konsulus 74 šalyse. Daugiausiai jų yra JAV – šešiolika, Italijoje – devy - ni, Vokietijoje, Švedijoje, Danijoje ir Lenkijoje – po šešis Lietuvos garbės konsulus.

Garbės konsulų suvažiavimai Vilniuje rengiami kas trejus metus. Pirmasis vyko 2001 metų rudenį, antrasis – 2004 metų vasarą, trečiasis – 2007 metų vasarą.

**Užsienio lietuvių
departamento info**

HIUTENFELD, VOKIETIJA

Vokietijoje „Eurofestivalis” jungė Europą

„Europietiška muzika ir pasaulio futbolo čempionatas kartu!"; „15 grupių kaitino publiką pilies parke"; „Eurofestivalis vėl viliojo aibę svečių – neįprasta muzikos ir sporto kombinacija” – tokiais straipsnių antraštėmis apie „Eurofestivalį” savaitę pradėjo Hessenso žemės (Vokietija) regioniniai laikraščiai ir tinklalapiai. Visi rašė apie renginį pabrėžė itin įvairią, muzikiniu stiliumi ir atlikėjais skirtingą programą bei jaukią pilies parke vykusio festivalio nuotaiką.

Iš užjūrio į „Eurofestivalį” pasirodyti atskrido JAV lietuvis Darius Česonis.

„Eurofestivalis” – trečią kartą vykęs muzikos renginys, organizuojamas Europos lietuvių kultūros centro (ELKC), įsikūrusio Hiutenfelde, Renhofo pilyje, šalia Vasario 16-osios gimnazijos, nuo penktadienio vakaro iki sekmadienio baigiamųjų Pasaulio čempionato rungtynių lankytojams siūlė 15 grupių kokteilį. „Šiais metais skirtingos grupės iš įvairių regionų džiugino klausytojus įvairia muzika ir tai atspindėjo renginio šūkyje: europietiška muzika ir pasaulio futbolo čempionatas kartu!”, – renginio sumanymą – tarpkultūrinę bendravimą – pabrėžė regioninių naujienų tinklalapis Tipverlag.de.

„Kiekviena Europos šalis muzikine prasme ir savo ypatumais yra unikali, – pokalbį apie festivalį pradėjo ELKC direktorius Rimas Čuplinskas. – Neskaitant pasaulio garsė-

nybių, kurių kūriniai skamba populiariosiose radijo stotyse ar TV, beveik nieko negalime pasakyti apie kitų Europos šalių populiarias grupes. Ką mes, pavyzdžiui, žinome apie prancūzų, airių, belgų arba savo kaimynų lenkų muziką? Beveik nieko.”

Pasak renginio organizatorių, šis festivalis siekia sukurti jaukią nuotaiką pabūti kartu, naikinti kliūtis tarp šalių, supažindinti žiūrovus su įvairių tautybių kultūra bei tapti visos Europos muzikos švente, kurioje skambėtų gyvai atliekama įvairaus stiliaus roko, jazz, pop muzika, o scenoje drauge muzikuoti galėtų Lietuvos, Vokietijos ir kitų šalių atlikėjai ir muzikantai.

„Ši muzikos šventė įrodo ir lietuvių galimybes. Mūsų tauta (...) pajėgi reikštis europiniu lygiu ir kurti tarptautinio masto kultūrinius renginius. Iš esmės tai renginys ne Lietuvai, ne lietuviams išieiviams, ne Vokietijos gyventojams, bet visai Europai”, – sakė Čuplinskas.

Po dešimtmečio Hiutenfelde koncertavo „Skamp”

„Skamp” trijulė ant scenos užlipo iškart po pergalingų Vokietijos rungtynių dėl trečiosios vietos Pasaulio futbolo čempionate. Nesunku buvo suprasti, jog pirmosiose šokančiųjų eilėse – lietuvaičiai, mielai traukę dainų tekstus kartu su muzikantais. Tačiau ir vietiniai vokiečiai neliko abejingi grupės pasirodymui ir įsiliejo į šėlstančiųjų gretas.

Žiūrovai ilgai neleido baigti koncerto, grupė bene tris kartus pakluso primygtinam klausytojų prašymui vėl lipti į sceną ir pakartoti vieną ar kitą dainą.

Viktoras Diawara vėliau prisipažino, jog ne tik jam buvo malonu užlipti ant scenos, bet ir kiti atlikėjai nerietė nosies: „Kiek šnekėjau su muzikantais, visiems patiko čia groti, niekas per daug nestresavo dėl to, jog per karščius dienos metu nesusirinko daug žmonių. Matyt, visi ieškojo pavėsio ar vandens telkinių.”

„Aš tikiu, kad už penkerių metų šis festivalis jau turės tvirtas tradicijas, įgys savo ‘vardą’. Vyliuosi, su laiku apie renginį sužinos ir kuo daugiau buvusių gimnazijos mokinių, nes tai tikrai puiki proga vasarą visą savaitgalį praleisti kartu”, – teigė Viktoras, prisipažinęs, jog festivalyje

Sekmadienį žiūrovus žavėjo Australijos „Bob Dylan” vadinamas Paul Fogarty.

PADĖKA A † A SEVERINAS KRUTULIS

Mūsų mylimas Vyras, Brolis, Tėvas, Senelis ir Dėdė mirė 2010 m. birželio 8 d. ir buvo palaidotas birželio 15 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Paliokui už gražius prisiminimo žodžius ir maldas per atsisveikinimą koplyčioje, už atnašautas šv. Mišias ir pamokslą Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, už palydėjimą į kapines ir už atsisveikinimo žodį.

Dėkojame Jūratei ir Rimantui Grabliauskams už giesmes šv. Mišių metu.

Dėkojame karsto nešėjams, laidojimo namų direktoriui Donald Petkui ir jo talkininkams už gražų patarnavimą.

Širdingai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą atsisveikinant koplyčioje, gedulingose šv. Mišiose ir palydėjimą į Šv. Kazimiero lietuvių kapines, už gėles, užuojautas, šv. Mišių aukas ir aukojusiems „Saulutei”.

Liūdintys žmona Liucija ir visa šeima

sutiko daug pažįstamų ir gerų draugų iš gimnazijos laikų. Renginio metu buvo organizuotas neoficialus buvusių gimnazistų susitikimas.

Šiais metais vienintelė Vakarų Europoje lietuviška gimnazija mini 60 metų sukaktį.

Tiki festivalio ateitimi

„Beveik visi geri festivaliai prasidėjo nuo nulinio ir po truputį augo. Manau, tie žmonės, kurie čia šiomet buvo, papasakos savo draugams ir kitais metais sugrįš kartu”, – pasako-

jo Viktoras.

Savo kolegai pritarė ir Vilius: „Manau, vietiniams dar nėra įprasta, jog šiame miestelyje gali vykti tokio pobūdžio ir masto renginiai. Be to, Vokietijoje didelis renginių, koncertų skaičius, daugelis renkasi tuos renginius, kur groja žvaigždės. Taigi naujam festivaliui įsitvirtinti čia nėra lengva. Tačiau jei šis renginys išlaikys savo tradiciją ir jei reklama bei geri atsiliepimai sklis iš lūpų į lūpas, festivalis turės ateitį”, – pranašavo „Skamp” narys Vilius.

ELKC info

Kati Sommer ir Ralf Bopp.

Dar ilgai po vidurnakčio nuo scenos nenulipo „Skamp”.

Erik C. Schmitt nuotr.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Liepos 22–29 dienomis Palai-** mintojo Jurgio Matulaičio misijoje lankysis kun. Hermanas Šulcas, SDB, daug metų dirbęs Ruandoje ir Lietuvoje įsteigęs Jaunimo sodybą.

♦**Santaros-Šviesos 57-ame suva-** žiavime rugsėjo 10 d., penktadienį, PLB Lituaniškos katedros University of Illinois at Chicago doktorantė Daiva Litvinskaitė skaitys pranešimą „Kūno simbolika šiuolaikinių moterų rašytojų kūryboje“.

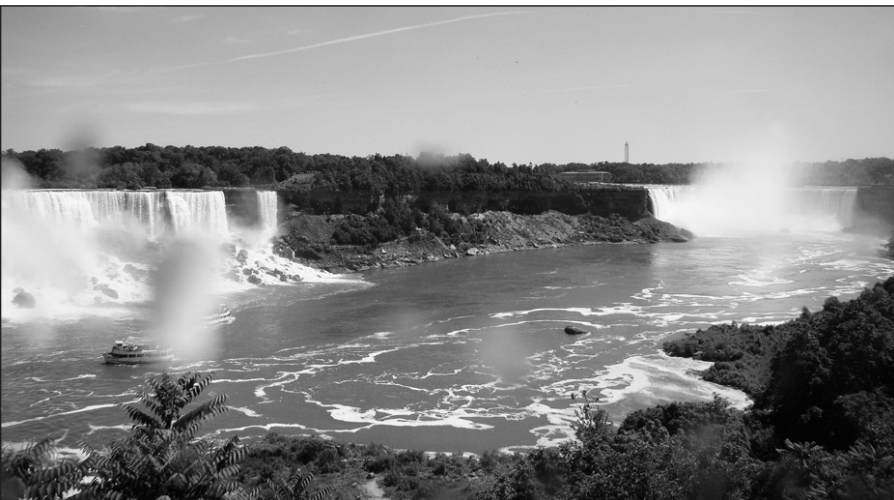

Daiva Litvinskaitė
Laimos Apanavičienės nuotr.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Putnam seselės ir šventės or-** ganizacinis komitetas kviečia liepos 25 d. atvykti į Suartėjimo šventę-gėgužinę, kuri vyks Nekalto Prasidėjimo seselių sodyboje (600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260). Programoje: 11 val. r. – šv. Mišios; 12 val. p. p. – pietūs, po jų – įvairiausi užsiėmimai. 3 val. p. p. – Neringos stovyklautojų programa; 4 val. p. p. – didžioji loterija. Tarp laimingų bilietų – Šimkų bendrovės (Hartford, CT) įsteigtas laimėjimas – kelionė į Lietuvą, „Taupos“ (Boston, MA) ir Sofijos Šakalienės įsteigti piniginiai laimėjimai, Juozo ir Elzbietos Liudžių dovana – raguolis. Informacija el. paštu: Daiva@rcn.com arba Diananork@yahoo.com.

♦**Liepos 31 d. 8 val. v. Lenkų kul-** tūros fondo salėje (177 Broadway, Clark, NJ 07066) įvyks Andriaus Mamontovo akustinis koncertas. Bilietus užsisakyti ir daugiau informacijos gauti galite tel. 732-713-5108 (Žilvinas) arba el. paštu zilvis_bublis@yahoo.com

Daugelis važiuosiu į IX Dainų šventę Toronto, Canada, neužmiršo sustoti prie Niagaros krioklio ir pasigėrėti nuostabiu gamtovaizdžiu.

Laimos Apanavičienės nuotr.

♦**A. Mamontovo koncertas sek-** madienį, rugpjūčio 1 d., vyks Washington, DC klube „Black Cat“, 1811 14th Street NW, Washington, DC 20009. Bilieto kaina – 30 dol. asmeniui. Koncerto pradžia 8:30 val. v. Koncertą organizuoja Washington-Baltimore Jaunimo sąjunga. Daugiau informacijos teikia Robert K. Byla el. paštu robertkbyla@gmail.com

♦**Kasmetinės 96-osios Lietuvių** dienos vyks rugpjūčio 14 d. nuo 11 val. r. iki 5 val. p. p. ir rugpjūčio 15 d. nuo 12 val. p. p. iki 4 val. p. p. Frackville Mall apsipirkimo centro patalpose. Šventės svečias – brig. gen. Frank J. Sullivan. Muzikinę programą atliks šokių kolektyvai „Malūnas“ (Baltimore) ir „Gintaras“ (Mahanoy City), akordeonistas Lynne Cox, dainininkas Robertas Kupstas. Visus kviečiame paskanauti lietuviško maisto, dalyvauti mugėje. Renginį organizuoja „Angliakasių Lietuvos“ palikuonys ir Lietuvos Vyčių Anthracite kuopa Nr. 144 ir Schuylkill County lankytojų biuras (Visitors Bureau). Daugiau informacijos suteiks Larry Domalakes tel. 570-874-4092 ir Marion Wydra tel. 570-339-5565.

♦**Stovykla „Meno8Dienos“** Neringos stovyklavietėje, Vermont, šįmet vyks rugpjūčio 22–29 dienomis. Registracijos forma ir informacija apie dėstomus kursus, reikalavimus ir sąlygas yra paskelbta Neringos stovyklavietės tinklalapyje www.neringa.org/meno.html

♦**JAV Lietuvių Bendruomenės** XIX tarybos antra sesija vyks rugsėjo 24–26 dienomis Orlando, FL, „Renaissance Orlando Hotel – Airport“ (5445 Forbes Place, Orlando, FL 32812). Registruotis reikia iki šių metų rugpjūčio 25 d. telefonu 1-800-545-1985. Kambario kaina – 89 dol. parai. Užsisakant vietas reikia paminėti, kad dalyvausite Lithuanian American Community sesijoje.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

Draugo fondas sveikina visus „Draugo“ skaitytojus minint Žalgirio mūšio 600-ąsias metines. Žalgirio mūšis buvo kova už Lietuvos nepriklausomybę. Ji buvo laimėta.

Džiaukimės gyvendami laisvėje JAV ir Tėvynėje. „Draugas“ visais laikais spausdintu žodžiu padėjo Lietuvai kovoje dėl nepriklausomybės. Remkime Draugo fondą, kuris yra pagrindinis „Draugo“ rėmėjas. Įrašykime Draugo fondą savo testamentuose.

Čekius rašyti: Draugas Foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Vasaros šventėse dalyvauja ir generolo T. Daukanto jūrų šauliai.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Maloniai kviečiame visus į Vasaros šventę, skirtą Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms paminėti, kuri vyks rugpjūčio 8 d., sekmadienį, 12 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont. Šventės vedėjas – Algimantas Barniškis. Ruošia JAV LB Vidurio Vakarų apygarda kartu su LR generaliniu konsulatu Čikagoje, Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjunga ir JAV lietuvių jaunimo sąjunga.

„Draugo“ knygynėlyje

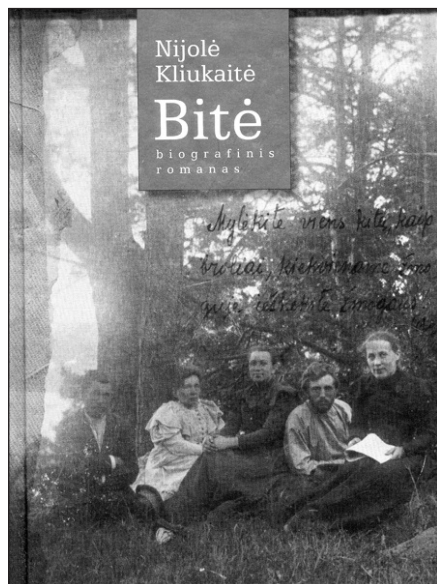
„Bitė“

Pavasariį spaudoje perskaičiusi, kad Gabrielės Petkevičaitės-Bitės vardo literatūrinė premija 2010 balandžio 26 d. įteikta klaipėdiete rašytojai Nijolei Kliukaitei-Kepenienei už biografinį romaną „Bitė“, susidomėjau. Ir ne tik todėl, kad Melnragėje gyvenanti rašytoja – poetė ir prozininkė, Lietuvos rašytojų sąjungos narė, yra išleidusi bene dvi dešimtis savo knygų, iš anglų kalbos išvertusi ne vieną romaną, turi savitą stilių, bet ir todėl, kad 2006-aisiais „Lietuvių balsas“ už romaną „Šatrijos Ragana“ autorę apdovanojo ant- rąja premija. Taigi, mūsų skaitytojas rašytoją pažįsta.

„Draugo“ knygynėlyje radau jos knygą „Bitė“ ir su malonumu perskaičiau. Tai jau antroji N. Kliukaitės knyga apie dvarų moteris, kūrėjas (pirmoji buvo „Šatrijos Ragana“).

Romane prikeliama asmenybė, gyvenusi ir kūrusi XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje, kada tautinė savimovė buvo žadinama visa jėga, neretai atsisakant asmeninės laimės, nevengiant rizikos, netaupant laiko, savosios sveikatos. Tačiau knyga ne „sausas“ faktų rinkinys, „Autorė randa raktelį, atrakinantį romantiškas paslaptis“, – taikliai pastebėjo žurnalistė Rita Bočiulytė.

Bitė beveik visą gyvenimą grožinei kūrybai skyrė tik nuo visuome-

ninės veiklos ir publicistikos atliekamą laiką. Uždara provincijos aplinka nesutrukdė Petkevičaitėi suartėti su J. Jablonskiu, P. Avižoniu, bendrauti su P. Višinskiu, P. Mašiotu, J. Kriščiukaičiu-Aišbe, Žemaite.

Knygos kaina – 23 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 9,75 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. siuntimo mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė **L. A.**

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500